

Strukturövergripande förstudie

*– en nulägesbild av samverkan,
organisering och gemensamma
målgrupper inom FINSAM
Samordningsförbundet Burlöv-Kävlinge-
Staffanstorp-Vellinge*

Titel: Strukturövergripande förstudie – *en nulägesbild av samverkan, organisering och gemensamma målgrupper inom FINSAM samordningsförbundet BKS*

Finansierat av: Samordningsförbundet Burlöv-Kävlinge-Staffanstorps-Vellinge

Genomförd av: Vellinge kommun

Författare: Clara Cederholm

Rapportnummer: 2024:1

Sammanfattning

Detta är slutrapporten för en förstudie som genomfördes mellan september 2023 och februari 2024 för att öka förståelsen och kunskapen om samverkan, organisering och målgrupper inom FINSAM Samordningsförbundet Burlöv-Kävlinge-Staffanstorp-Vellinge. Förstudien involverade kommunerna Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge samt myndigheterna Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Region Skåne som ingår i Samordningsförbundet är undantaget i denna förstudie. Förstudien fokuserade på att beskriva organisationernas strukturer, samverkan och arbete med målgrupper i behov av samordnad rehabilitering.

Metoder som användes i materialinsamling innefattade kvalitativa enkäter och fördjupade intervjuer med representanter från organisationerna. En konferens hölls också där resultatet diskuterades. I förstudien beskrivs hur de olika parterna arbetar med samverkan kring arbetsmarknadsinsatser och stöd till individer med behov av samordnat stöd. Det beskrivs även hur myndigheterna är organiserade utifrån gemensamma målgrupper och centrala målgrupper lyfts utifrån varje parts perspektiv. Förstudien ger aktuella nulägesbilder som beskriver parterna i avseendena organisation, samverkan och målgrupper.

I förstudien analyserades centrala områden relaterade till samordningsförbundets arbete med rehabilitering och samverkan. Det framkom ett behov av att öka transparensen och tillgängligheten för att underlätta samarbete. Vidare framkom behovet av att utveckla metoder för att mäta och utvärdera effekterna av insatserna.

Förstudien identifierar behov av att öka tillgängligheten och transparensen hos myndigheterna för att underlätta samarbete och förståelse för varandras arbete. Den betonar vikten av att synliggöra organisationernas strukturer och ansvarsområden för att möjliggöra parallella processer och utveckla gemensamma projekt. Förslagen inkluderar studiebesök och utveckling av samverkansformer för att främja kunskapsutbyte och effektivare samarbete mellan myndigheterna. Vidare diskuteras behovet av att definiera och förstå begrepp inom rehabiliteringsområdet samt identifiera och arbeta med olika målgruppers behov för att uppnå effektiv samordning och rehabilitering. Vikten av att aktivt arbeta med språk, ordval och definitioner lyfts även som ett utvecklingsområde i relation till att skapa en gemensam förståelse och underlätta samverkan inom samordningsförbundet.

Kunskapen om FINSAM är huvudsakligen koncentrerad till verksamheter som redan har erfarenhet av att arbeta med FINSAM-projekt. Detta innebär att det är betydligt svårare att få information från verksamheter som saknar denna erfarenhet. Den allmänt låga kunskapsnivån om FINSAM utgör en utmaning när det gäller att etablera tydlighet och förväntningar inom detta område. FINSAM-

strukturen skapar möjligheter för samordningsförbund att arbeta på olika sätt men kan också bidra till otydlighet gentemot verksamheter och tjänstepersoner som inte är direkt involverade i FINSAM. Lagens utformande innebär även en möjlighet för samordningsförbundet att skapa insatser som utgår från de specifika lokala behoven som Samordningsförbundets målgrupper har. I relation till detta är ett utvecklingsområde som identifierats att arbeta med att höja kunskapsnivån om FINSAM internt i respektive myndighet samt att sprida kunskap om FINSAM.

Sammanfattningsvis finns det flera utvecklingsområden som identifieras i förstudien. Många av dessa områden handlar om strategiskt arbete och identitetsskapande för samordningsförbundet. För att kunna tydliggöra sin roll och skapa närhet till organisationerna föreslås det att arbeta med att definiera begrepp och höja kunskapsnivån om FINSAM inom samordningsförbundets parter. Trots utmaningarna finns det ett stort intresse från alla parter att förstå och gemensamt utveckla arbetet med samordning av rehabilitering och samverkan för att stödja individer som hamnar mellan olika system. Slutligen betonas vikten av att se förstudien som ett steg i riktningen mot att adressera de behov som identifierats och se förstudien som ett steg på vägen i att kontinuerligt arbeta med förbättringar och utveckling utifrån samordningsförbundet specifika lokala behov.

Innehållsförteckning

Inledning	1
Metod	1
Disponering	2
Samordningsförbundets parter exklusive Region Skåne	2
Burlöv	4
Organisation	5
Pågående projekt: <i>Samteam 2.0</i>	6
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	7
Samverkan	8
Målgrupp	10
Kävlinge	12
Organisation	13
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	14
Samverkan	15
Målgrupp	16
Staffanstorp	18
Organisation	19
Pågående projekt: <i>Samteam 2.0</i>	19
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	20
Samverkan	21
Målgrupp	23
Vellinge	25
Organisation	26
Pågående projekt: <i>Nya Vägar i Vellinge+</i>	27
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	28
Samverkan	29
Målgrupp	32
Försäkringskassan	34
Organisation	35
Pågående projekt	35
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	37
Samverkan	38
Målgrupp	41
Arbetsförmedlingen	43

Organisation.....	44
Pågående projekt	46
Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär	46
Samverkan.....	47
Målgrupp	49
Centrala skillnader, likheter och gemensamma frågor.....	51
Tillgänglighet, organisatoriska likheter och skillnader	51
Samverkan.....	53
Rehabilitering	55
Språk, ordval, definitioner.....	57
Målgrupper och behov	58
Projektarbete	61
Kunskap om FINSAM	61
Avslutande reflektion	62
Referenser	64
Bilaga. 1. Enkätfrågor.....	65
Bilaga 2. Materialinsamling.....	80

Inledning

I september år 2023 påbörjades denna förstudie, ett arbete som avslutades den sista februari år 2024. Kävlinge och Vellinge var under våren 2023 nytillkomna medlemmar i det FINSAM samordningsförbund som tidigare bestått av Burlöv, Staffanstorps, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Skåne. Mot bakgrund av detta identifierades behov av att öka kunskapen om varandras organisationer inom samordningsförbundet. Vellinge som ny part i förbundet ville skapa en bild av hur förbundet arbetar och i dialog med förbundschefen togs en projektansökan fram utifrån samordningsförbundets gemensamma behov.

På grund av Region Skånes komplexa organisering i det geografiska området och mot bakgrund av att kommunerna har olika delregionala överenskommelser med Region Skåne undantas Region Skåne kartläggningsdelen utav denna förstudie. Region Skåne beskrivs däremot genom övriga parter beskrivningar av samverkan med och behov av utvecklas samverkan med Region Skåne. Förstudien undersöker hur förbundets medlemmars arbete med gemensamma målgrupper ser ut och hur arbetet med samverkan kring målgruppen fungerar, de utmaningar medarbetare upplever i samverkan samt vilka behov och utvecklingsområden som finns lokalt kopplat till samverkan mellan myndigheterna. Förstudien ger en aktuell nulägesbild som utgör en gemensam kunskapsgrund för förbundet att ta avstamp från i det fortsatta arbetet. Förstudien bidrar även till att påbörja arbete med att utveckla en förbundsgemensam kunskapsbank där förbundet på ett systematiskt sätt kan synliggöra hur respektive organisation är organiserad i arbetet med målgrupper inom ramen för FINSAMs uppdrag. Utifrån denna bakgrund och för att skapa goda förutsättningar för effektiv samverkan, utveckla behovsanpassade projekt och skapa effektiva metoder för ökad samsyn och delad kunskap är förhoppningen att förstudien kan utgöra en utgångspunkt för ett strategiskt arbete, utifrån lokala behov, inom samordningsförbundet.

Metod

Materialet förstudien bygger på är en kvalitativ enkät med efterföljande fördjupade intervjuer. Varje organisation utsåg inledningsvis en kontaktperson som fick ansvar för att besvara och fördela bredden av frågorna inom respektive organisation. Därefter följdes enkätsvaren upp med intervjuer för att möjliggöra förtydande, fördjupade förklaringar och tillägg. Tjänstepersonerna som var kontaktpersoner fick möjlighet att gå igenom deras organisationsbeskrivning och det sammanlagda svaret samt ge kommentarer och komma med rättelser för att ge en så tydlig och klagörande bild som möjligt. Den tolfte februari år 2024 genomfördes en konferens där personal på operativ och ledningsnivå tog del av förstudiens resultat samt förde diskussioner i tvärprofessionella team utifrån centrala frågeställningar för förstudien. Vid konferensen var samtliga parter representerade och de deltagande var uppdelade i 8 grupper med 6-8 deltagare i

varje grupp. För att möjliggöra diskussioner utifrån samtliga perspektiv var grupperna sammansatta efter att skapa så bred representation som möjligt från Samordningsförbundet parter. För att möjliggöra diskussioner utifrån samtliga perspektiv. Diskussionerna från dagen dokumenterades av en representant vid varje bord och inkluderas i analysen för att bidra till djupare resonemang och slutsatser.

Det har varit en utmaning att skapa en samlad och rättvis bild över organisationer som skiljer sig mycket i sin organisering tillika uppdrag. Kontaktpersoner och intervjupersoner har olika roller inom de olika organisationerna vilket påverkar perspektiv. Denna kartläggning gör inget anspråk på att vara heltäckande utan har som ansatts att bidra med kunskap och information som kan hjälpa arbetet framåt i ett samordningsförbund som befinner sig i en ständig rörelse, precis som arbetsmarknadspolitiken i stort.

Disponering

Inledningsvis presenteras kortfattat kontext kring samordningsförbundets medlemmar. Därefter följer sammanfattningar om var myndighet var för sig utifrån områdena; organisation, samverkan och målgrupp. I den efterföljande analysen diskuteras de teman, likheter, olikheter och gemensamma utmaningar som framkommer i materialet. Avslutningsvis presenteras frågeställningar för framtiden och förslag utifrån förstudiens resultat med sammanfattande reflektioner kring de lärdomar förstudien bidragit med.

Samordningsförbundets parter exklusive Region Skåne

De kommuner som är representerade i Samordningsförbundet BKS SV är Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge. Fyra kommuner som skiljer sig i sin storlek och demografi. Vellinge har störst befolkning med närmre 38 000 kommuninvånare, Kävlinge är näst störst med runt 32 500 kommuninvånare, Staffanstorp har drygt 26 000 kommuninvånare och Burlöv är minst med ca 20 000 kommuninvånare.

Region Skåne, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är de andra myndigheterna som ingår i samordningsförbundet. Region Skåne är undantagen i denna förstudie när det kommer till att besvara enkäter och intervjuer på grund av sin bredd och spridning i aktörer. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är representerade utifrån den geografiska närheten som myndigheterna möjliggör. Både Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan arbetar med en betydligt bredare geografi än de områden som kommunerna utgör. Det finns däremot lokal anknytning genom samverkansansvariga som är kopplade till förbundet och möjligheter att följa målgrupperna lokalt genom tillgänglig statistik som myndigheterna tar fram.

Samordningsförbundet leds av en styrelse bestående av representanter på politisk och tjänstepersonnivå från samtliga medlemmar. I Samordningsförbundet finns

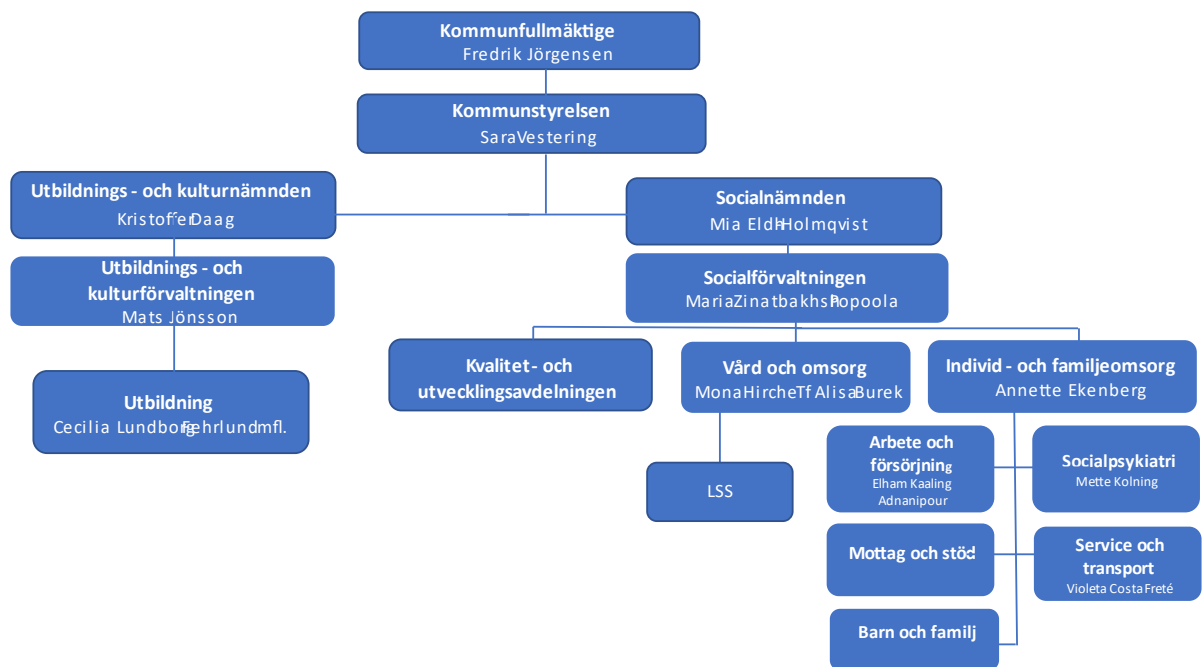
även en beredningsgrupp bestående av tjänstepersoner på chefsnivå och samverkansansvariga som representerar respektive part och fungerar som stöd för förbundschefen, arbetar med förankring och förslag till styrelsen. Annie Niubó är Samordningsförbundets förbundschef och är den verkställande tjänsteperson som är anställd inom förbundet.

Styrelsen

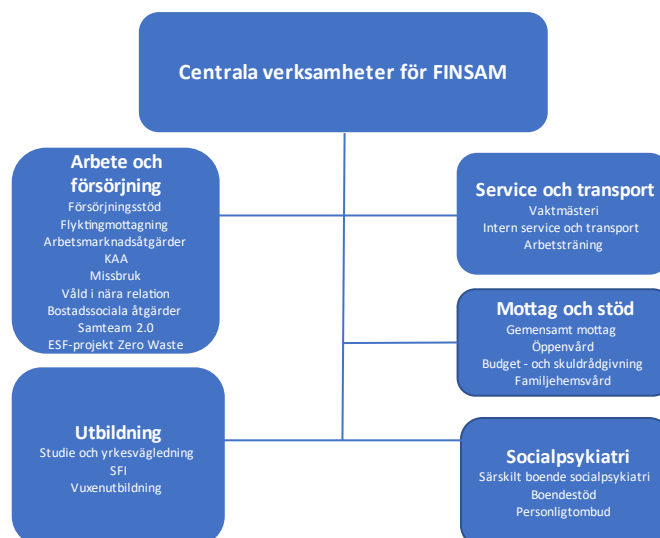
- Marie Eldh Holmkvist (M) ordförande i socialnämnden representerar Burlövs kommun
- Johan Dougles (M) ordförande i arbetsliv och fritidsnämnden representerar Kävlinges kommun
- Jeanette Christiansen (M) ledamot i arbetsmarknadsnämnden representerar Staffanstorps kommun
- Mavis Zander (M) ordförande i omsorgsnämnden representerar Vellinge kommun
- Anne Piculell Appelros enhetschef representerar Försäkringskassan
- Anna Bjärelund sektionschef representerar Arbetsförmedlingen
- Albin Schyllert (M) 1:e vice ordförande Psykiatri, hjälpmedelsnämnden representerar Region Skåne

Burlöv

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Burlövs kommun är organiserad.

De centrala verksamheterna i Burlövs kommun utifrån FINSAMs uppdrag.

Organisation

Kommunfullmäktige (ordförande Fredrik Jörgensen) – Kommunstyrelsen (ordförande Sara Vestering) – under Socialnämnden (ordförande Mia Eldh-Holmqvist) befinner sig Socialförvaltningen (Socialchef Maria Zinatbakhsh Popoola) som är indelad i tre avdelningar: Individ och familjeomsorg (Verksamhetschef Annette Ekenberg), Vård och omsorg (verksamhetschef Mona Hirche och tf verksamhetschef Alisa Burek) och Kvalitets- och utvecklingsavdelningen (vakant kvalitets- och utvecklingschef). Inom Individ- och familjeomsorgen finns fem enheter: Arbete och försörjning, Mottag och stöd, barn och familj, socialpsykiatri, Service och transport.

Enheten Arbete och försörjning (enhetschef Elham Adnanipour), är den enhet som främst arbetar med arbetsmarknadsinsatser i kommunen. Andra uppdrag inom enheten är försörjningsstöd, flyktingmottagande, missbruk, våld i nära relation, kommunalt aktivitetsansvar och bostadssociala åtgärder. Enheten arbetar även med projektet Samteam 2.0 och ett ESF-projekt Zero Waste som startas upp under våren år 2024. Under år 2024 kommer enheten även att påbörja ett småskaligt projekt med daglig verksamhet för målgrupper inom LSS, inriktat mot ordinarie arbetsmarknad och i projektet arbeta med metoder som supported employment.

Enheten Socialpsykiatri (enhetschef Mette Kolning) arbetar med särskilt boende socialpsykiatri, boendestöd och administration. Verksamheten bygger upp en ny Stödboendeenhet med målgrupp vuxna. Den ytterst ansvariga för personligt ombud i kommunen är även enhetschefen för socialpsykiatri, kommunens personliga ombud är knuten till PO Skåne där verksamhetschefen är Camilla Bogarve.

Enheten Service och transport (Enhetschef Violeta Costa Frete) arbetar med vaktmästeri, intern service och transport och arbetsträning. Enheten rymmer bland annat vaktmästeri, transport, återbruk, internt möbelåterbruk, fixartjänster, caféverksamhet samt service av fordon och tvättservice. Inom verksamheten finns det möjlighet att arbetsträna, praktisera och det är inom enheten de flesta av kommunens anställda med olika former av stöd från Arbetsförmedlingen befinner sig.

Inom avdelningen för Vård och omsorg är LSS organiserat. Inom avdelningen pågår arbetet med funktionsstöd – både myndighetsutövning och verkställighet.

Under Utbildnings- och kulturnämnden (ordförande Kristoffer Daag) ligger Utbildnings- och kulturförvaltningen (Mats Jönsson förvaltningschef, verksamhetschef Cecilia Lundborg Fehrlund mfl). Uppdrag inom utbildning som är centrala för målgrupper inom FINSAM är SFI, Studie- och yrkesvägledning och vuxenutbildningen.

Pågående projekt: Samteam 2.0

Vad: FINSAM finansierat projekt startade år 2022 och pågår till och med år 2024. Burlövskommun är projektägare och genomför projektet inom enheten Arbete och Försörjning i samverkan med Försäkringskassan och Vårdcentralen i Arlöv. Målgruppen är kommuninvånare i åldrarna 18-64 år. Målgruppen för Burlövs kommun är individer folkbokförda i kommunen som uppbär försörjningsstöd, står långt utanför de reguljära arbetsmarknaden och bedöms vara i behov av samordnade- och rehabiliterandeinsatser. Hos vårdcentralen är det patienter som är sjukskrivna och bedöms vara i behov av insatser. Hos Försäkringskassan är målgruppen individer som uppbär sjukpenning och bedöms vara i behov av insatser. Bedömning har gjort att ca 50 individer skulle vara aktuella för projektet på årsbasis.

Varför: Arbetsmarknaden är i ständig förändring, på alla nivåer, lokalt regionalt och nationellt. Därför krävs ett kontinuerligt och aktivt arbete med hur samverkan mellan olika parter, i detta fall Burlövs kommun, Vårdcentralen Arlöv och Försäkringskassan, kan se ut, vidareutvecklas och fördjupas. Genom att tillsammans ta nästa steg, kan långsiktigt hållbara lösningar nås, till gagn för målgruppen, för arbetsgivare och för de samverkande parterna. Syftet med projektet är att erbjuda samordnaderehabilitering för personer som står långt från arbetsmarknaden genom individuella och gruppinsatser, och via stegförflyttningar närma sig eller nå självförsörjning genom arbete eller studier.

Hur: Arbetsmarknadssekreterare arbetar med att upprätta och följa upp individuella aktivitetsplaner där samverkansparter involveras efter behov. Arbete sker både individuellt och i grupp. En metod projektet arbetar med är BRA (bli redo för arbete), i grupper, som utgår från målgruppens skiftande behov. Exempel på grupper är: Kom-igång-grupper/ BRA med språkstöd, en grupp för personer som idag står långt ifrån arbetsmarknaden, somliga eventuellt med längre sjukskrivningar. I denna insats sker aktiviteter med inriktning på friskvård, socialt samspel, framtidstro och självledarskap. Rusta för arbetslivet- BRA grupper är en grupp för personer med försörjningsstöd, som inte faller inom ramen av språkplikt, som behöver ytterligare kraft i arbetet mot att närma sig eller komma i självförsörjning. Denna insats fokuseras det på självledarskap, vikten av nätverkande och arbetsplatskultur. Vårdcentralen och Försäkringskassan slussar deltagare till projektet och samverkar i individärenden när det är aktuellt med exempelvis arbetsförmågebedömningar.

Mål: Övergripande, långsiktiga mål

- Minskat arbetslöshet inom målgruppen
- Ökad grad av självförsörjning
- Minskning av sjukskrivningar inom målgruppen

Verksamhetsmål

- Att flera brukare, 18-64 år, som är folkbokförda i Burlövs kommun med koppling till verksamhet i Burlövs kommun, Region Skåne i form av Vårdcentralen i Arlöv och/eller Försäkringskassan och som står långt från arbetsmarknaden ska återskapa arbetsförmåga och förutsättningar till förvärvsarbete genom stegförflyttning.

Resultatmål på individnivå

- Alla deltagare i projektet får ett individuellt utformat stöd med tillgång till arbetslivsinriktad rehabilitering. 70% av dem fullgör projektet, vilket innebär att de går till arbete, studier eller närmar sig arbetsmarknaden via praktik på den öppna arbetsmarknaden. 80% av dem som fullgör projektet förväntas ha gjort en sammanlagd stegförflyttning.

ESF- projektet Zero waste startar under våren år 2024

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Servicemedarbetare

På enheten Service och transport, arbetar bland annat servicemedarbetare, vilka samtliga är anställda med någon av de lönestöds former som Arbetsförmedlingen erbjuder, arbetstränar eller praktiserar. Service medarbetare arbetar med olika interna och externa serviceuppdrag inom kommunen och ut mot kommunens medborgare. Enheten rymmer bland annat verksamheter inom vaktmästeri, transport, återbruk, fixartjänster, caféverksamhet samt service av fordon och tvättservice.

Metoder i arbetsmarknadsinsatser – BRA och Supported training

I ordinarie arbetsmarknadsinsatser arbetar enheten Arbete och försörjning med Supported training, vilket är en kunskapsbaserad metod, arbete med kartläggning och stöd av individer mot självförsörjning. Inom Samteam 2.0 arbetar de med metoder BRA (bli redo för arbete) men de arbetar även med supported parallellt. Huvudmålgruppen som har en arbetsmarknadsinsats är individer som uppbär försörjningsstöd, vilket handläggs inom samma enhet som arbetsmarknadsinsatser. Kommuninvånare kan även få insatser utan att uppbära

försörjningsstöd och då är det ofta genom projekt som Samteam 2.0, KAA och andra uppdrag riktade mot ungdomar som feriearbete eller andra former av självstärkande karaktär som ungt entreprenörskap.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Burlöv samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter Försäkringskassan och Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs mer generella behov.

Arbetsförmedlingen

Ingår i samma överenskommelse som övriga kommuner i förbundet med Arbetsförmedlingen. Vilken innebär att kommunen är representerade i operativ och strategisk styrgrupp på chefsnivå samt att arbetsmarknadshandläggare deltar på Individsamverkansmöten. Arbetsförmedlingen är även representerade i styrgruppen för ESF-projektet Zero Waste.

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer som kommunen lyfter kopplat till samverkan med arbetsförmedlingen är:

- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Burlöv önskar tydlighet utifrån AF:s nya upphandlade tjänster. Kommunen efterfrågar att delta i utvärdering av de tidigare upphandlade tjänsterna. Det finns en stark politisk vilja att kommunen aktivt ska samverka med Arbetsförmedlingen för att minska den totala andelen arbetssökande och inte bara personer som är aktuella för försörjningsstöd eller andra insatser från socialtjänsten.

Försäkringskassan

Tar del av de informationstillfällena som Försäkringskassan anordnar, Försäkringskassan sitter med i styrgruppen för Samteam 2.0 samt ESF- projektet Zero Waste och samverkar genom FINSAM.

Framgångsfaktorer

Försäkringskassan kontaktar kommunen i vissa enskilda ärenden där det kan bli aktuellt med samplanering och då finns det gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna. Slussar även deltagare vidare till Samteam 2.0.

Utvecklingsområden

Önskar samverkan i individärenden, exempelvis när det handlar om individer utan sjukpenninggrundande inkomst (SGI) för att hjälpa individerna i till rätt försörjning.

Region Skåne

Samverkan Barn och Unga, BUP, psykisk hälsa, vårdssamverkan med vårdcentral inom ramen för omställning till "Nära vård". Burlöv ingår i Vårdssamverkan Skåne, grupp Mellersta, tillsammans med resterande kommuner i samordningsförbundet med undantag för Vellinge.

Framgångsfaktorer

Samverkan med vårdcentralen i Arlöv fungerar bra och intensifieras genom projekt Samteam 2.0. Framgångsfaktorer som bidrar till den fungerande samverkan är:

- Samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Det fria vårdvalet försvårar samverkansstrukturerna, uppger kommunen. Svårt med planering efter heldygnsvård. I frågor kring samsjuklighet är ansvarsfrågan oklar. Utifrån missbruk och psykisk hälsa ser Burlöv att FACT hade behövts utvecklas till att innefatta fler grupper med psykisk ohälsa än vad som görs idag. Önskar kontinuerliga samverkansmöten utifrån individärenden, steget innan SIP. Kommunen behöver ha tillgång till vårdcentralens medicinska kompetens för arbetsförmågebedömning och behov av anpassning.

Generella behov av samverkan

Projekt med individsamverkan från alla verksamheter, det vill säga ett samlat ansvar för den enskilda individen, är något kommunen efterfrågar.

Det är Individ- och familjeomsorgen som svarar från Burlövs kommun och utifrån de verksamheterna är individen det centrala. Att hjälpa individen. Behöver samverkan med handläggare inom andra myndigheter som arbetar på samma nivå och utifrån individens behov. Tätare individsamverkan med Region Skåne, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen när det kommer till gemensamma individer. Exempelvis kring arbetsförmågebedömningar och möjligheter utifrån olika uppdrag för att leda individerna till rätt insats, ställa rätt krav och ge rätt bistånd.

Behov av insatser som inte tillgodoses inom andra samverkansarenor
Samverkan i individärenden.

Möjligheter med att Burlöv ingår i Samordningsförbundet BKS

Möjliggöra gemensamma tider för samverkansmöten i individärenden såsom vi har med Arbetsförmedlingen idag. Erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning samt möjlighet att skapa gemensamma lösningar kring tex utbildning, metodutveckling, större möjlighet till koppling till forskning/akademin.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

Hur många som är aktuella, hur många som har varit långtidsarbetslösa (mer än 10 mån). Följer avslutsorsaker och biståndsorsaker månadsvis. Följer rutinen för individsamverkan med Arbetsförmedlingen. Tar del av Arbetsförmedlingens månatliga statistik.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Psykisk ohälsa, långtidsarbetslösa, multiproblematik, språksvaga.

Målgruppens behov

Målgruppen står mycket långt ifrån arbetsmarknaden, krävs fler arbetsgivare som tar socialt ansvar.

Behov i arbetet med målgruppen i behov av finansiell samordning

Behövs bättre metoder för att fånga upp målgruppen och mer samverkan i individärenden.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med arbetsmarknadsinsatser:

Arbetsmarknadssekreterare

Tjänsteperson som arbetar med kommunalt aktivitetsansvar: Ungdomskoordinator

Benämning av individ anställd med lönestöd: Servicemedarbetare

Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (SOL): Arbete & försörjning,
Service och transport

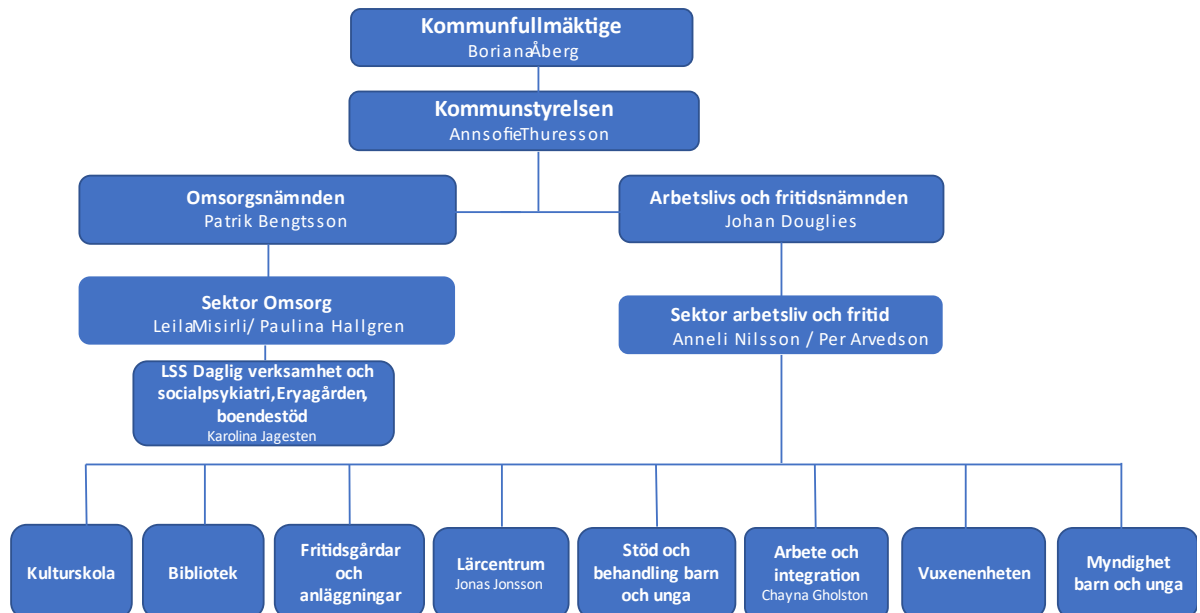
Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (LSS): Arbete & försörjning

Begrepp för individ som söker stöd: brukare/deltagare

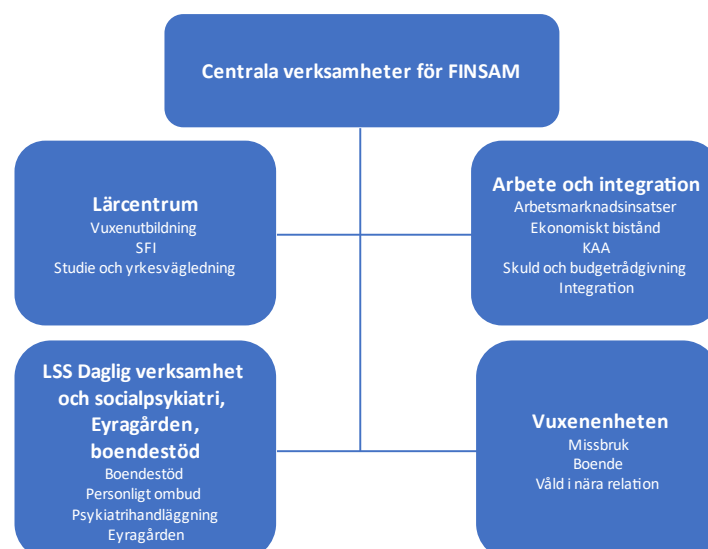
Integration/etablering/flyktingmottagning

Kävlinge

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Kävlinge kommun är organiserad.

Centrala verksamheterna i Kävlinge kommun utifrån FINSAMs uppdrag.

Organisation

Kommunfullmäktige (ordförande Borianna Åberg) – Kommunstyrelse (ordförande Annasofie Thuresson) – Under Arbetslivs och fritidsnämnden (ordförande Johan Dougli) ligger Sektor arbetsliv och fritid (sektorchef Anneli Nilsson, Bitr. sektorchef Per Arvedson).

På Enheten Arbete och integration (enhetschef Chayna Gholston) arbetar arbetsmarknadshandläggare med arbetsmarknadsinsatser, socialsekreterare som handlägger ekonomiskt bistånd och medarbetare som arbetar med integration. Här finns även uppdraget med KAA och Skuld och budgetrådgivning.

På vuxenenheten (Enhetschef Sofia Holmberg) finns uppdrag kring missbruk, boende och våld i nära relation. Övriga enheter som arbetar inom det området, som ofta inom kommuner benämns som Individ- och familjeomsorgen är enheterna; Stöd och behandling barn och unga, Myndighet Barn och unga.

Övriga enheter inom sektor Arbetsliv och fritid är lärcentrum, Fritidsgårdar och anläggningar, Bibliotek och Kulturskolan.

Lärcentrum (rektor Jonas Jonsson) består av Komvux, SFI, särskild undervisning för vuxna och introduktionsprogrammen, Studie- och yrkesvägledare.

Under omsorgsnämnden (ordförande Patrik Bengtsson) befinner sig Sektor omsorg (sektorchef Lelia Misirli, Bitr. sektorchef Paulina Hallgren).

Inom enheten LSS Daglig verksamhet och socialpsykiatri, Eyragården, boendestöd (Enhetschef Karolina Jägesten) arbetar bland annat arbetskonsulenter arbetsinriktat med målgrupper inom LSS. Här arbetar även boendestödjare och drivs den sociala mötesplatsen Eyragården som finns för kommuninvånare med psykisk ohälsa.

Personligt ombud i kommunen är knutet till PO Skåne där verksamhetschef är Camilla Bogaves. Kontaktperson till PO Skåne och ytterst ansvarig i kommunen är Karolina Jägesten.

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Individuell daglig verksamhet

Inom enheten LSS Daglig verksamhet och socialpsykiatri, Eyragården och boendestöd arbetar bland annat arbetskonsulenter med individer som har individuell daglig verksamhet på företag. Inom daglig verksamhet ser kommunen att det finns möjlighet att arbeta långsiktigt med målgruppen genom exempelvis kartläggning där en väg kan bli att den dagliga verksamhetsplatsen blir på ett externt företag. Arbetskonsulenterna arbetar aktivt med att stärka individen och bygga upp dennes förmågor under tiden med individuell daglig verksamhet. Genom nära samverka med företagen och i långa loppet Arbetsförmedling och Försäkringskassan är målsättningen en lönebidragsanställning på sikt, med stor hänsyn till att det är en process som får och kan ta tid.

Intern samverkan

Arbete och integration är den enhet som ansvarar för arbetsmarknadsinsatser i kommunen. Insatserna är tillgängliga för kommuninvånare oavsett ekonomisk situation men merparten uppbär försörjningsstöd eller är i kontakt med någon annan verksamhet inom kommunen. Socialsekreterare som handlägger försörjningsstöd och arbetsmarknadshandläggare arbetar tillsammans vid nybesök. Söker en individ försörjningsstöd för första gången träffar denne både socialsekreterare och arbetsmarknadshandläggare för att bestämma planering, skulle individen få avslag på första ansökan får denne ändå erbjudande om att fortsatt träffa arbetsmarknadshandläggaren och få stöd. Enheten samverkar med HR bemanning i kommunen och kan på så vis hitta möjligheter till praktik, individuellt utformade arbetsträningsplatser och vikariat inom kommunala verksamheter. Arbetar även men anskaffning av arbetsträningsplatser hos externa arbetsgivare. En arbetsmarknadshandläggare arbetar specifikt med uppdrag kring anställningar inom kommunen som har någon form av stöd från arbetsförmedlingen. Arbetar med matchning av individer och kommunala verksamheter, stöd i processen med att upprätta anställning tillsammans med arbetsförmedlingen och som stöd till både chefer och den anställda under anställningen.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Kävlinge samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter Försäkringskassan och Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs generella behov kopplat till samverkan.

Arbetsförmedlingen

Kävlinge ingår i samma överenskommelse som övriga kommuner i förbundet med Arbetsförmedlingen. Vilken innebär att kommunen är representerade i operativ och strategisk styrgrupp på chefsnivå samt att arbetsmarknadshandläggare deltar på Individsamverkansmöten. Kommunen anordnar kompetensforum som där näringsliv och Arbetsförmedlingen är inbjudna för dialog.

Framgångsfaktorer

Upplevelsen av individsamverkan är positiv. Framgångsfaktorer som framhålls i samverkan med Arbetsförmedlingen är

- Gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Utnyttjar varandras "verktyglådor" för individanpassning av insatser
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Sekretess är en utmaning i samverkan.

Försäkringskassan

Har ingen struktur för samverkan med Försäkringskassan förutom FINSAM.

Framgångsfaktorer

Samverkar i specifika individärenden och då främst genom flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna.

Utvecklingsområden

Skapa ett forum för samverkan.

Region Skåne

Kävlinge ingår i Vårdsamverkan Skåne, grupp Mellersta, tillsammans med resterande kommuner i samordningsförbundet med undantag för Vellinge.

Kommunen och Vårdcentralen i Kävlinge träffas för dialog kring respektives uppdrag ett par gånger årligen och samverkar genom SIP.

Framgångsfaktorer

Arbetar konsekvent och regelbundet med SIP vilket hjälper med samsyn kring vad som är bäst för individen och vad ska vi prioritera först. Att få en helhetssyn och tillsammans se vem som kan göra vad. Arbetsmarknadshandläggare och socialsekreterare deltar tillsammans vid SIP men det är även fler inom sektorn som arbetar med SIP. Framgångsfaktorer kommunen lyfter i samverkan med region Skåne är:

- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Det finns behov av struktur och överenskommelse för kravställande och förväntningar mellan kommun och Region Skåne. Den övergripande överenskommelsen är inte tillgänglig på handläggarnivå, arbetet mellan operativ personal men även chefer inom region och kommun behöver struktur och utveckling.

Generella behov av samverkan

Fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer. Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation. Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov. Kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut och att samverkan prioriteras i högre utsträckning av ledningen

Behov av insatser som inte tillgodoses inom andra samverkansarenor

Inkoppling av näringsliv och civilsamhället.

Möjligheter med att Kävlinge ingår i Samordningsförbundet BKS

Ser en möjlighet av att kommunerna kan använda varandras insatser och skapa kommunöverskridande samarbete med näringslivet inom samordningsförbundet BKS. Ser även en styrka med att vara flera kommuner när det kommer till att ha förväntningar på samverkan och ställa krav på Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Skåne.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva

målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

Kävlinge för statistik över ekonomiskt bistånd och följer Arbetsförmedlingens statistik över arbetslöshet inom kommunen.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Ensamstående män utmärker sig genom att målgruppen är störst inom ekonomiskt bistånd. En målgrupp är också de individer som går i SFI under en lång tid och inte kommer vidare, i kombination med hälsoproblematik, vilket kan vara orsak eller konsekvens av detta. Social problematik eller psykisk ohälsa är generellt utmärkande för målgrupper i behov av samordnad rehabilitering.

Behov i arbetet med målgruppen i behov av finansiell samordning

Ökad kunskap om målgruppens behov och situation. Bättre metoder för att fånga upp målgruppen. Mer samverkan i individärenden och ökad samsyn i arbetet. Mer samverkan i individärenden. Ökad samsyn i arbetet och metoder för att fånga upp målgruppen.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med arbetsmarknadsinsatser:

Arbetsmarknadshandläggare

Benämning av individ som har en anställning med lönestöd: subventionerade anställningar

Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (SOL): Arbete och integration

Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (LSS): LSS Daglig verksamhet

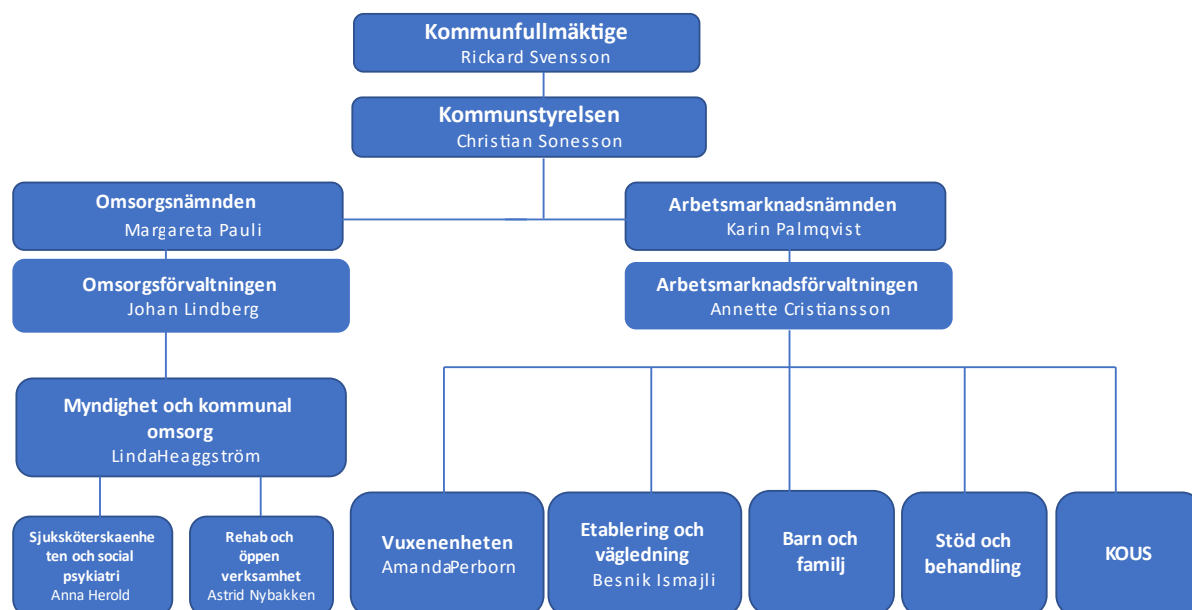
Begrepp för individ som söker stöd: Klient (ekonomiskt bistånd), Deltagare (Arbetsmarknad)

Integration/etablering/flyktingmottagning: Flyktingsamordnare och

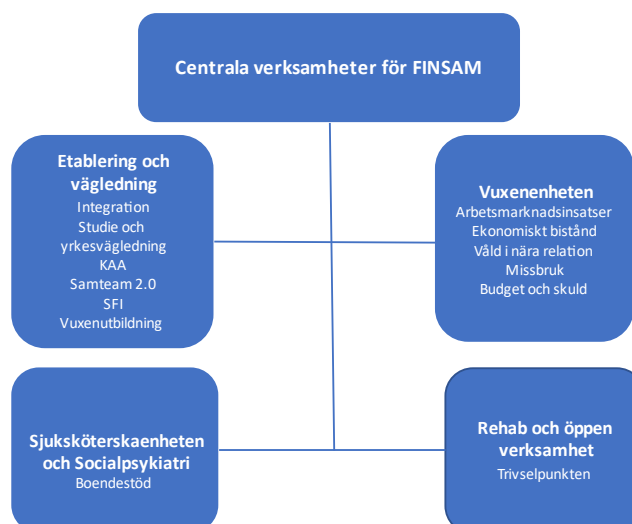
Integrationshandläggare

Staffanstorp

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Staffanstorps kommun är organiserad.

De centrala verksamheterna i Staffanstorps kommun utifrån FINSAMs uppdrag.

Organisation

Kommunfullmäktige (ordförande Rickard Svensson) – kommunstyrelse (ordförande Christian Sonesson) – under Arbetsmarknadsnämnden (ordförande Karin Palmqvist) i Staffanstorp befinner sig Arbetsmarknadsförvaltningen (Förvaltningschef Annette Christiansson) som i sin tur är indelad i fem enheter.

Vuxenenheten (enhetschef Amanda Perborn) arbetar med uppdrag kring arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd, våld i nära relation, missbruk, boende och budget- och skuldrådgivning. Här arbetar socialsekreterare med myndighetsutövning inom socialtjänstlagen och arbetsmarknadshandläggare med arbetsinriktade insatser för individer som uppbär försörjningsstöd (och någon enstaka utan försörjningsstöd som finns kvar efter avslutat FINSAM projekt).

Etablering och vägledningsenheten (Enhetschef Besnik Ismajli) arbetar med uppdrag kring integration, Studie och yrkesvägledning, SFI, KAA, Vuxenutbildning och FINSAM projektet samteam 2.0.

Övriga enheter är Barn och familj, Stöd och behandling och KOUS.

Under Omsorgsnämnden (ordförande Margareta Pauli) befinner sig Omsorgsförvaltningen (chef Johan Lindberg) vilka ansvarar för bland annat socialpsykiatri med boendestöd och trivselpunkten.

Kommunens personliga ombud är knuten till PO Skåne där verksamhetschef är Camilla Bogarve. Kontaktperson och ytterst ansvarig i kommunen är Anna Lanje, Verksamhetscontroller inom omsorgsförvaltningen.

Pågående projekt: *Samteam 2.0*

Vad: Ett FINSAM finansierat projekt som startade i april 2023 och pågår fram till april 2025. Samverkansparter i projektet är Burlövs kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan. Projektet drivs inom Arbetsmarknadsförvaltningen – enhet Etablering och vägledning och Projektleds av Lana Perico Norling.

Varför: Målgruppen för projektet är Ungdomar och unga vuxna i åldrarna 16–29 år som bor i Staffanstorps kommun. Målgruppen är heterogen och Staffanstorp har identifierat att gruppen ofta har stora och skilda behov av stöd vilket inte täcks inom exempelvis det ordinarie KAA- uppdraget. Insatserna syftar till att stärka, rusta och matcha deltagaren för att öka deras konkurrensförmåga så att de kan närma sig och kan nå en hållbar självförsörjning. Samteam 2.0 uppkom även mot bakgrund av de kompetensförsörjningsutmaningar Staffanstorp och samhället generellt står inför.

Hur: Individuella insatser utifrån behov och för att öka konkurrensförmågan hos projektets deltagare. Metoder som anges är bland annat MI (motiverande samtal) och IPS (Individanpassat stöd till arbete).

Mål: Insatsen skall leda till att deltagarna upplever att det genom insatserna ökar sitt välbefinnande samt att de blir rustade och motiverade att ta upp sina studier eller sökande av arbete. Insatserna ska leda till att 60% av deltagarna blir självförsörjande genom studier, arbete eller självförsörjande på annat sätt.

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Individuella arbetsmarknadsinsatser för målgrupp som uppbär försörjningsstöd

I Staffanstorps kommun arbetar arbetsmarknadshandläggare med individuellt stöd mot självförsörjning för individer som uppbär försörjningsstöd. Inleder med kartläggning och arbetar där efter med individuella planeringar utifrån behov och individens vilja. Det handlar exempelvis om att hjälpa till med att söka arbete, förbättra CV, personligt brev, intervjuteknik. Kan även handla om att stötta individer i kontakt med andra myndigheter eller i process med vården, samordna klientens kontakter och medverka vid SIP. Arbetsmarknadshandläggare arbetar även med att upprätta arbetsförberedande praktik och arbetsträning hos kommunala eller privata arbetsgivare. Arbetsmarknadshandläggare arbetar på samma enhet som socialsekreterare som handlägger ekonomiskt bistånd där det just nu pågår en process för att automatisera försörjningsstödet för att frigöra personella resurser för att i stället arbeta med progression för individerna.

Samordning kring anställda med anställningsstöd från Arbetsförmedlingen

På Vuxenenheten arbetar en arbetsmarknadshandläggare specifikt med att samordna kontakt med Arbetsförmedlingen när det kommer till olika anställningsformer med stöd från myndigheten. Arbetsmarknadshandläggaren är med under kartläggningen för att se vad individen har arbetat med tidigare och vad de vill framåt. Arbetar därefter med kontakt med arbetsgivare och vidare med att stötta arbetsgivare i kontakt med Arbetsförmedlingen och samverka däremellan. Ansvarar även för uppföljning av alla som är anställda med kommunen som arbetsgivare och är chefsstöd i kontakt med Arbetsförmedlingen när det kommer till stöd och anställning.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Staffanstorp samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter Försäkringskassan och Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs mer generella behov kopplat till samverkan.

Arbetsförmedlingen

Staffanstorp ingår i samma överenskommelse som övriga kommuner i förbundet med Arbetsförmedlingen. Vilken innebär att kommunen är representerade i operativ och strategisk styrgrupp på chefsnivå samt att arbetsmarknadshandläggare deltar på Individsamverkansmöten. Arbetsförmedlingen sitter även med styrgruppen för Samteam 2.0.

Framgångsfaktorer

Handläggare har förmöten innan individsamverkansmöten för att samordna vilka deltagare som behöver lyftas. Framgångsfaktorer som framhålls är:

- Utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser.
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har regelbundna mötesdagar

Utvecklingsområden

Uppger att de sällan har trepartsmöten, att spridningen av gemensamma rutiner för samverkan kan bli bättre inom båda myndigheter vilket även är ett utvecklingsområde internt när det kommer till att sprida information från styrgrupperna. Staffanstorp önskar mer enighet i individsamverkan där det upplevs att arbetsförmedlingen ändrar förutsättningar utan att riktigt se till kommunernas behov av regelbunden och förutsägbart samverkan. Upplever att det kan vara svårt att komma i kontakt med individers arbetsförmedlare i de fall då det finns behov av "direktsamverkan".

Försäkringskassan

Den samverkan som sker är främst i ärenden efter behov mellan handläggare. Försäkringskassan sitter med i styrgruppen för Samteam 2.0 och samverkan sker även genom FINSAM.

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer som lyfts kopplat till samverkan med Försäkringskassan är:

- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Staffanstorp önskar Försäkringskassans deltagande på SIP när det efterfrågas av kommunen eller sjukvården. Regelbundna informationsmöten eller motsvarande för att utveckla samsyn och förståelse för varandras arbete samt en väg in för olika sorters ärenden. Kommunen efterfrågar även vägledning kring arbetsförmågebedömningar utifrån vad kommunen kan bidra med.

Region Skåne

Samverkan med Region Skåne sker på individnivå och genom SIP. Staffanstorp ingår i Vårdsamverkan Skåne, grupp Mellersta, tillsammans med resterande kommuner i samordningsförbundet med undantag för Vellinge.

Framgångsfaktorer

SIP lyfts som en fungerande samverkansform och kopplat till SIP och samverkan med Region Skåne lyfts framgångsfaktorerna:

- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Kommunen upplever att det finns en utmaning att få en strategisk överblick över region Skåne då det är många olika aktörer och utifrån detta även en utmaning att skapa ett forum för samverkan där representationen och mandat för beslut kan omfatta alla aktörer. Vägledning kring arbetsförmågebedömningar och samverkan i detta önskar Staffanstorp även.

Generella behov av samverkan

Fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer. Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation. Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov. Kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut och att samverkan prioriteras i högre utsträckning av ledningen

Behov av insatser som inte tillgodoses inom andra samverkansarenor

Arbetsförmågebedömningar så att deltagare i arbetsmarknadsinsatser kan komma vidare i planeringen mot arbete trots funktionsnedsättningar och insatser från Arbetsförmedlingen för de som står långt ifrån Arbetsmarknaden.

Möjligheter med att Staffanstorp ingår i Samordningsförbundet BKS

Möjlighet att få hjälp med att organisera bättre samverkan. Det finns en styrka i att vara flera kommuner med samma behov.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

Följer resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera i procent. Följer även försörjningsstöd och den statistik som Arbetsförmedlingen tar fram månadsvis.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Arbetsmarknadshandläggare arbetar främst med individer som uppbär försörjningsstöd i arbetsmarknadsinsatser och enstaka individer som fortsatt har stöd efter att ett tidigare FINSAM projekt avslutats. Individer som inte har sjukpenning och som upprepade gånger sjukskrivs av läkare utan en långsiktig plan för rehabilitering, eller tackar nej till rehabiliterande insatser och som inte har realistisk möjlighet att få sjukersättning. Denna grupp riskerar att behöva långvarigt försörjningsstöd. Av målgruppen som uppbär försörjningsstöd är det få som är anställningsbara utan de behöver stöd på olika sätt, merparten har psykisk ohälsa. Det kan även handla om missbruk samt fysisk ohälsa. Samsjukligheten är hög för målgruppen. Inom Samteam 2.0 är målgruppen ungdomar och unga vuxna och även inom Samteam 2.0 är psykiskohälsa framträdande och kan vara kopplat till hemmasittande, missbruksproblematik och generell motivering för målgruppen som upplevs som svårmotiverad och brottas med uppgivenhet. Skolan har även för många i målgruppen varit en tuff period då de av olika anledningar inte fullföljt gymnasiet, och där finns ofta psykisk ohälsa med.

Målgruppens behov

Målgruppen har behov av rätt insatser, stöd för de som inte är redo för arbetsförmedlingens insatser, tillgänglighet från myndigheter och en kontakt som är begriplig och tydlig. De har behov av att hamna rätt i bedömningar av Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan där kommunen upplever att individer bedöms ha arbetsförmåga av Försäkringskassan men inte av Arbetsförmedlingen och tvärtom, vilket blir ett problem för kommunen när det kommer till arbeta mot anställning. Arbetsförmågebedömningar behöver målgruppen på ett effektivt sätt så att det är hjälpsamt på vägen framåt i rehabiliteringsprocessen och kommunen ser en utmaning med hur, vad och av vem detta ska genomföras för att individen inte ska hamna mellan stolar och på långvarigt försörjningsstöd.

Behov i arbetet med målgruppen i behov av finansiell samordning

Staffanstorps ser behov av mer samverkan i individärenden och en ökad samsyn i arbetet.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med arbetsmarknadsinsatser:

Arbetsmarknadshandläggare

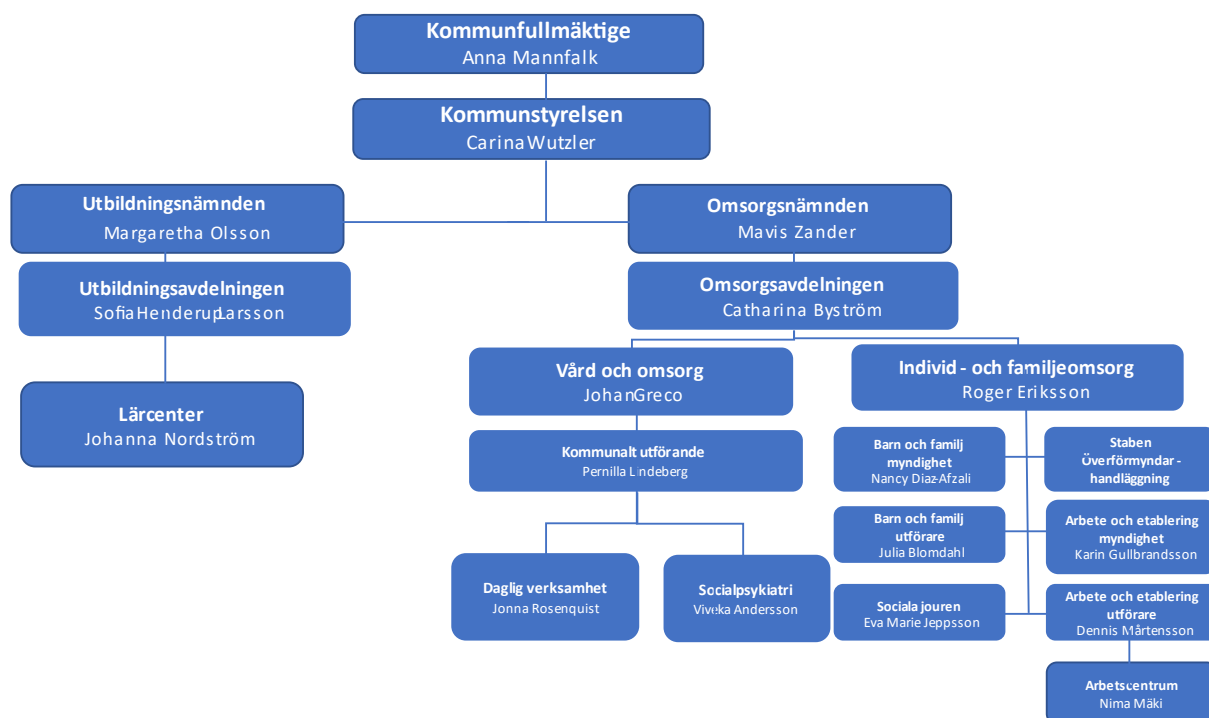
Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (SOL): Vuxenenheten,

Etablering och vägledning

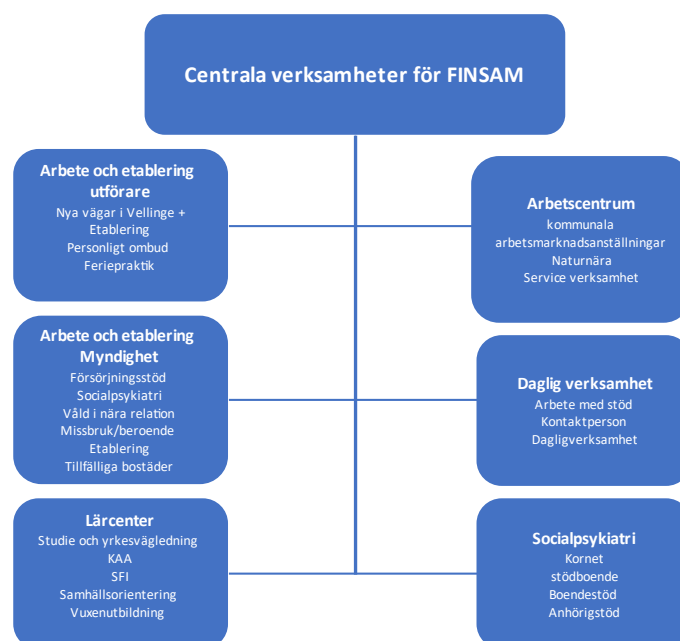
Integration/etablering/flyktingmottagning

Vellinge

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Vellinge kommun är organiserad.

De centrala verksamheterna i Vellinge kommun utifrån FINSAMs uppdrag.

Organisation

Kommunfullmäktige (ordförande Anna Mannfalk) – kommunstyrelsen (ordförande Carina Wutzler) – Under Omsorgsnämnden (ordförande Mavis Zander) befinner sig Omsorgsavdelning (Avdelningschef/socialchef Catharina Byström) vilken är uppdelad i två avdelningar; Individ och familj och Vård och omsorg. Personer i behov av samordnat stöd återfinns i verksamheter inom båda avdelningars verksamheter.

Inom individ och familjeomsorgen (chef Roger Eriksson) återfinns målgruppen främst hos Arbete och etablering myndighet (verksamhetschef Karin Gullbrandsson) och hos Arbete och etablering utförare (verksamhetschef Dennis Mårtensson), där den senare är den verksamhet som bär det främsta ansvaret för arbetsmarknadsinsatser i kommunen.

Individ och familj – Arbete och etablering myndighet handlägger och beslutar om insatser utifrån SOL inom bland annat försörjningsstöd, socialpsykiatri, våld i nära, missbruk/beroende (utför även drogkurerande samtal), etablering och tillfälliga bostäder.

Individ och familj – Arbete och etablering utförarens verksamhet består av ESF projektet Nya vägar i Vellinge +, etablering av nyanlända, personligt ombud och feriepraktik. Inom Arbete och etablering Utförare finns ytterligare en enhet för Kommunala arbetsmarknadsanställningar och Arbetscentrum (enhetschef Nima Mäki) vilken ansvarar för kommunala arbetsmarknadsanställningar och det produktions/service arbete som bedrivs på arbetscentrum. På uppdrag av kultur och fritidsavdelningen ansvarar enheten även för aktiviteter på naturnära. Det är även Arbete och etablering utförare som har Vellinges samverkansansvar i avseende FINSAM.

ESF-projektet Nya vägar i Vellinge + och etableringsuppdraget genomförs inom Arbete och etablerings utförarens verksamhet men svarar till kommunstyrelsen och inte omsorgsnämnden.

Vård och omsorg – Kommunalt utförande (verksamhetschef Pernilla Lindeberg) består av de kommunala utförare verksamheterna inom LSS och Socialpsykiatri.

Socialpsykiatri (enhetschef Viveka Andersson) driver aktivitetshuset kornet och uppdragen stödboende, boendestöd och anhörigstöd.

Daglig verksamhet, Arbete med stöd och kontaktperson (enhetschef Jonna Rosenqvist) arbetar med uppdrag inom utförare verksamhet utifrån LSS där Arbete med stöd är en arbetsinriktad insats som bedrivs av arbetskonsulenter utifrån metoden supported employment.

Under Utbildningsnämnden (ordförande Margaretha Olsson) befinner sig Utbildningsavdelningen (utbildningschef Sofia Henderup Larsson) vilka ansvarar för

all utbildning inom kommunen. Vellinge lärcenter (rektor Johanna Norström) ansvarar för uppdragen med studie och yrkesvägledning, KAA, SFI, samhällsorientering, modersmål samt vuxenutbildning.

Pågående projekt: *Nya Vägar i Vellinge+*

Vad: Nya Vägar i Vellinge + är ett arbetsmarknadsprojekt som drivs tillsammans med Europeiska socialfonden inom verksamheten Arbete och etablering utförare. Projektet riktar sig till personer mellan 18-64år och som har upplevd eller diagnostiserad psykisk ohälsa och som behöver stöd på vägen mot arbete eller studier. Alla som ingår i målgruppen och som bor i Vellinge kommun kan ansöka om att delta i projektet men projektet samarbetar särskilt med Försäkringskassan och Arbete och etablering myndighet som kan anvisa deltagare direkt till projektet.

Varför: Även om arbetslösheten på senare tid minskat så är långtidsarbetslösheten fortsatt hög och flera individer i kommunen är i stort behov av rehabiliterande insatser för att på sikt kunna ta del av ordinarie arbetsmarknadsinsatser och/eller komma ut i sysselsättning genom arbete och/eller studier. Personer med upplevd eller diagnostiserad psykisk ohälsa och som saknar självförsörjning och/eller arbete ofta står längre ifrån arbetsmarknaden än de som inte har upplevd eller diagnostiserad psykisk ohälsa. Utifrån erfarenheter från ett tidigare ESF-projekt (Nya Vägar i Vellinge) som bedrevs under åren 2021 och 2022 såg projektmedarbetare att majoriteten av deltagarna i projektet hade någon form av psykisk ohälsa. Projektet Nya Vägar i Vellinge + syftar av den anledningen till att skapa rätt form av stöd och insats för målgruppen att närma sig arbetsmarknaden.

Hur: Inom projektet erbjuds deltagare i projektet kartläggning, individuell coachning, arbetsmarknads coachning/orientering, studie- och yrkesvägledning, studiebesök, samordning (stöd i att samordna kontakter med myndigheter eller andra aktörer) samt praktik. Arbetet med deltagare är individanpassat och utgår ifrån en handlingsplan som deltagaren, deltagarens handledare samt eventuell anvisande part upprättar tillsammans. Projektet arbetar även med att utveckla strukturer för samverkan med interna och externa parter såsom vårdcentraler, Försäkringskassan, vuxen psykiatri och arbete och etablering myndighet. Projektet samverkar även med Vaeksthusets Kompetencecenter i Köpenhamn som under hela projektperioden kommer bistå projektet med kompetensutveckling för att stärka yrkeskunskapen för medarbetare som arbetar med arbetssökande. I samverkan med vuxen psykiatri i Trelleborg arbetar projektet även med att sprida kompetens om psykisk ohälsa utifrån perspektiven jämställdhet, tillgänglighet, lika behandling till såväl personal i projektet som samverkansparter.

Mål: Huvudmålet med projektet är att minska avståndet till arbetsmarknaden för målgruppen. Detta ska uppnås genom följande delmål

- Deltagarna ska göra en tydlig stegförflyttning mot arbete eller studier
- Projektet ska utveckla strukturer för samverkan internt och externt.
- Projektet ska öka personalens och samverkande parter kompetens om psykisk ohälsa utifrån perspektiven jämställdhet, tillgänglighet, lika behandling.
- Projektet ska stärka yrkeskunskapen för medarbetare som arbetar med arbetssökande i samverkan med väksthushets kompetencecenter.

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Arbetscentrum

I verksamheten Arbetscentrum som ligger på Hammargatan 3 (och tillhör Arbete och etablering utförare) i Vellinge kommun arbetar coacher med handledning av anpassat arbete för anställda med kommunala arbetsmarknadsanställning samt praktikanter inom ESF projektet nya vägar i Vellinge +. På arbetscentrum finns möjlighet att arbetsträna och utveckla sin arbetsförmåga, efter egna förutsättningar, inom olika områden som snickeri, måleri och utomhusmiljö mm. Inom verksamheten arbetar, utöver enhetschef och samordnare, tre coacher nära de anställda och praktikanter utifrån olika kompetensområden. En coach har extra ansvar för handledning av arbete inom miljö och utemiljö (bland annat skötsel av skåneleden, naturnära), en är utbildad Peer support samt sköter administrativa uppdrag och en arbetar främst med individnära coaching. Arbetscentrum genomför serviceuppdrag för kommunala verksamheter och bidrar på det viset till kommunens hållbarhetsarbete i flera aspekter. Utöver kommunala arbetsmarknadsanställningar på arbetscentrum ansvarar enhetschef för arbetsmarknadsanställda ute i andra kommunala verksamheter som skolor, bibliotek etc. Anställningsformerna varierar mellan de olika formerna för anställningar med stöd som Arbetsförmedlingen har. En ingång och utgångspunkt för arbete är att det är ett steg på vägen mot arbete på den reguljära arbetsmarknaden vilket innebär att anställningen har en rehabiliterande funktion som förberedelse för nästa steg på individen resa.

Arbete med stöd

Arbete med stöd är en insats som erbjuds inom LSS och som lyder under daglig verksamhet med målsättningen en anställning på den reguljära arbetsmarknaden. Tre arbetskonsulenter arbetar med metoden supported employment. Inledningsvis genomförs en kartläggning med fokus på resurser och behov vilken kompletteras med hembesök och genomförandet av någon form av aktivitet för att konsulenterna ska få en tydligare bild. Utifrån arbetsbedömning och individens önskemål och behov letar konsulenterna efter en passande arbetsplats där individen inledningsvis provar att arbeta i liten omfattning. Konsulenterna är då med på arbetsplatsen inledningsvis. Om det fungerar för samtliga parter trappas arbetets tid upp under insatsperioden efter individens förutsättningar och när individen och arbetsgivaren är redo för anställning initierar Försäkringskassan handläggare detta till arbetsförmedlingen som stöttar i den processen. Målgruppen har oftast aktivitetsersättning från arbetsförmedlingen och resultatet av insatsen är oftast att individen får en anställning med lönebidrag eller en utvecklingsanställning. Arbetskonsulenterna samverkar ofta med boendestöd om individen har insatsen och med Försäkringskassan under tiden individen är aktuell för Arbete med stöd.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Vellinge samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter Försäkringskassan och Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs mer generella behov.

Arbetsförmedlingen

Vellinge ingår i samverkans överenskommelse med arbetsförmedlingen och ytterligare 11 kommuner. I det kluster där Vellinge ingår är även Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Lomma representerade. Överenskommelsen arbetas med på flera nivåer där chefer är representerade i en strategisk styrgrupp och en operativ styrgrupp. Tjänstemän som arbetar på operativ nivå deltar i individsamverkans möte två gånger i månaden, där ett är digitalt och ett fysiskt i arbetsförmedlingens lokaler.

Framgångsfaktorer

Har skapat en välfungerande grundstruktur inom individsamverkan utifrån överenskommelse om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och våra 11 kommuner i sydvästra Skåne. Samarbetet gällande arbetsmarknadsanställningar är välutvecklat. Vellinge upplever att de har en framåtlutad samarbetspartner i Arbetsförmedlingen genom den enhet som ansvarar för sydvästra Skåne.

Framgångsfaktorer som lyfts kopplat till kommunens samverkan med Arbetsförmedlingen är:

- Samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut

Utvecklingsområden

Ser utvecklingspotential att få en effektivare individsamverkan genom att skapa tydligare ramar för mötesstrukturen i såväl fysiska som digitala möten. En mer kvalitativ och resurseffektiv individsamverkan, möjlighet att hitta ett sätt att kunna mäta effekten på individsamverkan, lokala jobbspår och vägen till att få fler i prioriterade målgrupper att bli matchade och fullfölja reguljära utbildningar som Arbetsmarknadsutbildning (Arbetsförmedlingen) och kommunala yrkesutbildningar för att öka sysselsättningen, minska försörjningsstödet och stötta kompetensförsörjningsutmaningen inom prioriterade branscher.

Försäkringskassan

Försäkringskassan sitter med i styrgruppen för ESF projektet Nya vägar i Vellinge+ och anvisar deltagare till projektet. Samverkan med försäkringsutredare sker därefter genom trepartsmöten och kontinuerlig uppföljning efter det individuella behovet och situationen. Samverkan med Försäkringskassan sker även på individnivå inom insatsen Arbete med stöd.

Framgångsfaktorer

Kunskapen om ESF-projektet Nya vägar i Vellinge + ESF-projekt är känt inom Försäkringskassan och får löpande anvisningar, i de flesta fall är informationsöverföringen välfungerande. Samverkansansvarig hos Försäkringskassan är representant i styrgruppen och kan där påverka de strukturella förutsättningarna för att få ett effektivare utbyte. Framgångsfaktorer som lyfts kopplat till samverkan med Försäkringskassan:

- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Försäkringskassan är en stor organisation vilket medför att kontakter förviner och det kan stundtals vara svårt att få skyndsamma svar på frågor. Säker och sömlös informationsöverföring är ett utvecklingsområde.

Region Skåne

Vellinge ingår i vårdsamverkan i Skåne med Region Skåne. Vellinge tillhör den delregion som benämns som Sydväst tillsammans med Svedala och Trelleborg. Ett syfte med överenskommelsen är att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa. En målsättning är att utarbeta en gemensam handlingsplan för suicidprevention. Inom överenskommelsen arbetas även med gemensamt lärande och aktiviteter som utbildning kring SIP. Samverkan vid samordnad Individuell Plan (SIP) är en form av samverkan som sker mellan Region Skåne och kommunen i individärenden. ESF- projektet nya vägar i Vellinge+ samverkar med Region Skåne genom den lokala Vellinge vårdcentral och vuxenpsykiatri i Trelleborg/Malmö. Samverkan sker på olika nivåer, i individärenden mellan coacher och ofta rehab koordinators men även annan personal. På strategisk nivå genom styrgruppen och de gemensamma utbildningsinsatser som framarbetas gemensamt.

Framgångsfaktorer

Genom ESF-projektet Nya vägar i Vellinge+ har en utvecklingsresa påbörjats tillsammans med primärvården (Näsets läkargrupp och Vellinge vårdcentral) samt vuxenpsykiatri i Trelleborg. Genom projektet har kommunen en tillgång till respektive parts rehab-koordinator och parternas chefer med beslutsmandat sitter med i en gemensam styrgrupp. Genomför gemensam kompetensutveckling med främst Vuxenpsykiatri och har löpande dialog med primärvården kring gemensamma klienter. Primärvården har möjligheten att rekommendera sina patienter som är i målgruppen för projektet att bli anvisade och genom det finns det fina förutsättningar med skapandet av träffsäkra parallella insatser.

Framgångsfaktorer som lyfts kopplat till samverkan med Region Skåne är:

- Har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Ser möjlighet att utveckla medicinska underlag utifrån individernas och lagstadgade verksamheternas behov för att skapa rätt förutsättningar i planerade insatser. Hitta ett arbetssätt och mall för medicinska underlag, utveckla ett långsiktigt och hållbart arbetssätt för kommuninvånare i behov av parallella insatser mellan vården och kommunen – ser gärna att vi adderar Arbetsförmedling och Försäkringskassa i de fall där aktuella parter har ett ansvar.

Generella behov av samverkan

Finns behov av att fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer, ökad samförståelse för målgruppens situation och behov och kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut.

Behov av insatser som inte tillgodoses inom ramen för andra samverkansarenor

Insatser för utrikesfödda med svag progression är en ständig utmaning.

Möjligheter med att Vellinge ingår i Samordningsförbundet

Förutsättningar att utveckla en effektiv individsamverkan med berörda parter i en prioriterad samverkansform. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte, metodutveckling.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

Vellinge följer målgruppen genom uppföljande statistik kring försörjningsstöd, socialpsykiatriärenden, individer som har och avslutar en arbetsmarknadsanställning, Praktikanter, deltagare i Nya vägar Vellinge+, bosatta enligt bostättningslagen och massflyktsdirektivet, tillfälliga boenden, antal personer som har kontakt med personligt ombud. Vellinge följer stegförflyttning i projektet ESF-projektet Nya vägar i Vellinge + efter BIP-metoden samt all den statistik som Statistiska centralbyrån och ESF använder för att följa projekt. Utvecklar metod för att följa effekterna av samverkan på individnivå.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Individer som uppbär försörjningsstöd, en del som har lagstadgad rätt till insatser inom LSS, individer som söker stöd av kommunens personliga ombud och unga vuxna kommunen möter i KAA-uppdraget är de primära grupperna som kommunen internt stöttar i en arbetsmarknadsinsats. Vellinge arbetar även förebyggande med serviceinsats vilket ger kommuninvånare möjlighet att själva remittera sig till arbetsmarknadsinsatser inom Nya vägar i Vellinge+. En målgrupp är även den som av olika hälsorelaterade orsaker kommer i kontakt med kommunen genom Försäkringskassan och vården. En faktor som framträder tydligt hos en stora delar av målgrupperna är psykiska ohälsan och de utmaningar psykisk ohälsa medför i relation till övriga samhället, myndigheter och arbetsmarknaden.

Målgruppens behov

Utifrån erfarenhet av målgruppen i behov av samordnat stöd är just behovet av samordning av myndighetskontakter ett behov Vellinge identifierat och arbetar med inom Nya vägar i Vellinge+.

Behov i arbetet med målgrupper i behov av finansiell samordning

Vellinge ser behov av ökad kunskap om målgruppens behov och situation, mer samsyn i individärenden och ökad samsyn i arbetet.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med arbetsmarknadsinsatser: Arbete- och etableringscoach

Benämning av individ som har en anställning med lönestöd:

Arbetsmarknadsanställd

Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (SOL): Arbete och etablering utförare

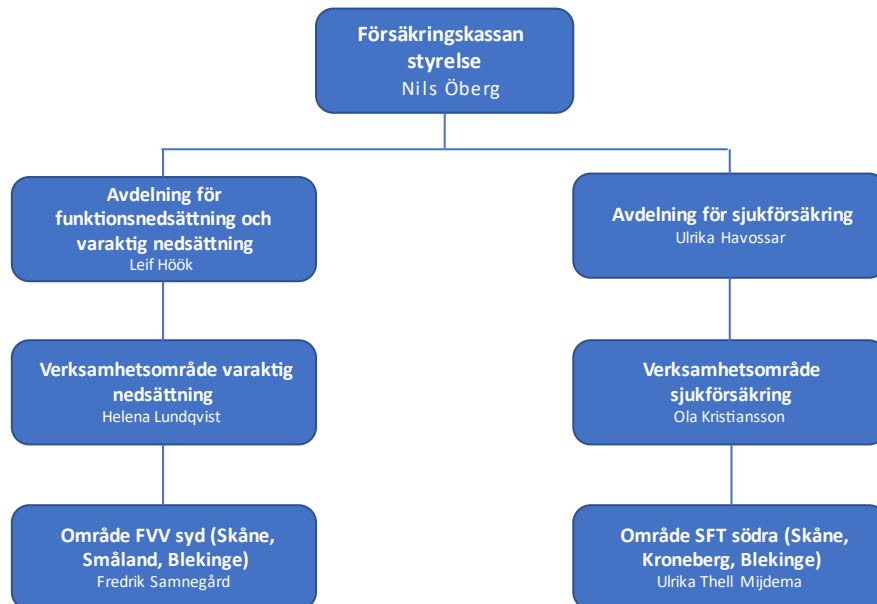
Enhet/er som arbetar med arbetsmarknadsinsatser (LSS): Daglig verksamhet, arbete med stöd och kontaktperson

Begrepp för individ som söker stöd: Deltagare (projekt), klient

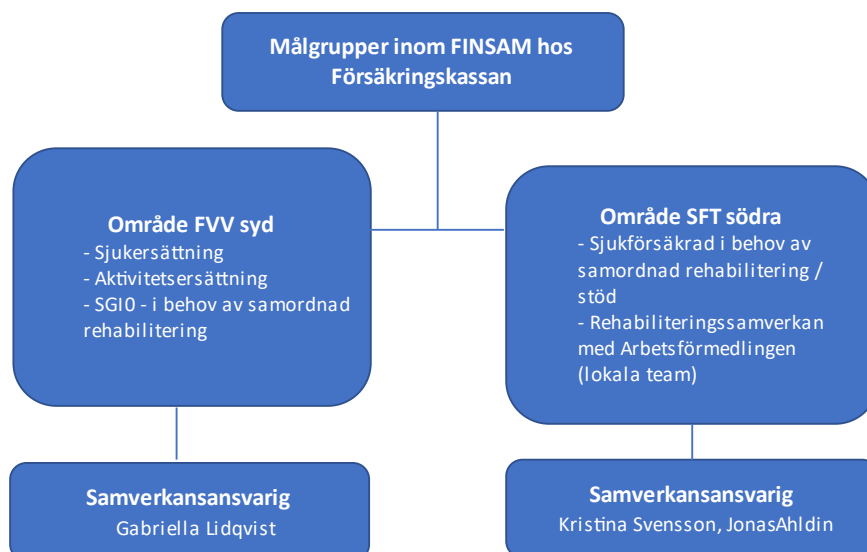
Integration/**etablering**/flyktingmottagning

Försäkringskassan

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Försäkringskassan är organiserad.

Centrala delar av Försäkringskassans organisation utifrån Samordningsförbundet BKSVs gemensamma målgrupp i FINSAM uppdraget.

Organisation

Försäkringskassan leds av en styrelse (Generaldirektör Nils Öberg) utsedd av regeringen. Myndigheten är indelad i avdelningar, verksamhetsområden och områden efter ersättningar inom socialförsäkringen. Inom avdelningen för sjukförsäkring (avdelningschef Ulrika Havossar) – Verksamhetsområde sjukförsäkring (verksamhetsområdeschef Ola Kristiansson) – Område SFT Södra (Områdeschef Ulrika Thell Mijdemä) arbetar försäkringshandläggare och försäkringsutredare med handläggning av ersättning och samordning av stöd för återgång till arbete för individer med sjukpenning. Det är individer som har behov av stöd/ samordnad rehabilitering som hamnar på ett lokalt kontor. Inom samordningsförbundet hamnar målgruppen på kontor inom den geografiska ytan Skåne, Kronoberg och Blekinge. Lokalt leder enhetschefer handläggares arbete på de lokala handläggningskontoren. Det finns lokala team som arbetar med rehabiliteringssamverkan med arbetsförmedlingen och team som arbetar med Samhall.

Avdelningen för funktionsnedsättning och varaktig nedsättning (Avdelningschef Leif Höök) är indelad i två verksamhetsområden FVV och FVF. Inom verksamhetsområde FVV (Verksamhetsområdeschef Helena Lundqvist) utreds och handläggs sjukersättning och aktivitetserättning samt individer med SGI0 i behov av samordnad rehabilitering.

Område FVV syd (Områdeschef Fredrik Samnegård) är de kontor målgruppen inom samordningsförbundet tillhör vilka finns i Skåne, Småland och Blekinge. Lokalt leder enhetschefer handläggares arbete på de lokala handläggningskontoren.

Försäkringskassan har samverkansansvariga som arbetar med samverkan. Inom samordningsförbundet är det Kristina Svensson och Jonas Ahldin när det kommer till sjukförsäkringen och Gabriella Lidqvist när det rör funktionsnedsättning och varaktig nedsättning.

Pågående projekt

Försäkringskassan är inte projektägare men har en central roll i samverkan med projektet: **AKTIV** – Aktivitetserättning med individuell Vårdplan

Vad: AKTIV är ett FINSAM finansierat projekt som tre samordningsförbund finansierar tillsammans (Samordningsförbundet BKSJ, Samordningsförbundet FINSAM MittSkåne, Lunds samordningsförbund). Projektet startade i februari år 2023 och pågår till februari år 2025. Region Skåne Vuxenpsykiatri verksamhetsområde Lund är projektägare och samarbetar med Försäkringskassan, avdelningen för funktionsnedsättning område syd.

Aktivitetserättning är för personer mellan 19 och 30 år som av medicinska skäl för närvarande och under en period om minst 12 framåt inte kan arbeta eller studera.

Under tiden med aktivitetssättning har Försäkringskassan ansvar för att, om möjligt, planera för och följa upp aktiviteter som på sikt kan leda till arbete eller studie. Psykiatriska diagnoser dominerar nybeviljade aktivitetssättningar och inom mottagning 1,2,3, ADHD i Lund och på mottagningen i Arlöv finns ungefär 200 individuella patienter som uppbär aktivitetssättning. Från samordningsförbundet är det kommuninvånare i Staffanstorps och Burlövs kommuner som kan vara aktuella för insatsen.

Varför: Det saknas idag rutiner på flera nivåer för planering, uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsprocessen under tiden med aktivitetssättning. Detta leder i sin tur till försenade insatser och bedömningar som i sin tur leder till att det tar längre tid för individen att närma sig studier eller arbete. Inspektionen för socialförsäkring beskriver i rapporten *Aktivitetssättning till 30 års ålder. Vad händer sen?* Att tiden individer uppbär aktivitetssättning inte innehåller ändamålsenliga aktiviteter i tillräcklig utsträckning och att de aktiviteter som genomförs inte följs upp i tillräcklig utsträckning. Lokalt beskriver projektägaren att det idag saknas utrymme inom vuxenpsykiatri för samarbete och kommunikation med andra verksamheter som inkluderas i rehabilitering såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommun.

Hur: Genom projektet kommer arbetsgruppen att expandera och förstärkas med ytterligare en rehabkoordinatorstjänst på allmänpsykiatriska mottagningen vilket frigör tid för befintlig rehabkoordinator att genomföra projektet. Övrig personal som medverkar är specialistläkare, psykolog, sjuksköterska utifrån patientens grundproblematik samt en försäkringsutredare på Försäkringskassan. Efter varje beviljad aktivitetssättning kontaktas rehabkoordinator av försäkringsutredaren på Försäkringskassan och ett möte bokas inom 1 månad tillsammans med Försäkringskassan och individen i syftet att göra en individuellt anpassad planering. Efter det fortsätter rehabkoordinator att följa upp rehabiliteringsplanen, utvärdera och eventuell vidta åtgärder t.ex. vid behov av mer anpassning. Innan aktivitetssättningens tid går ut bokas ett nytt möte tillsammans med Försäkringskassan och rehabkoordinatorn med syfte att utvärdera hur rehabiliteringsplanen fungerat och om det finns fortsatt behov av rehabiliteringsåtgärder.

Mål: Individmål

- Varje person som får del av insatserna kommer att sätta sina egna mål för sin egen utveckling, vad som är viktigt och på vilket sätt målen ska nås.

Organisatoriskt mål

- Det långsiktiga målet är att utarbeta ett hållbart, organiserat samarbete kring rehabiliterande insatser för målgruppen så att deras behov blir

tillgodosedda med större effektivitet. Detta kommer att leda till mer kvalitativa bedömningar där beslutsperiodens längd blir mer adekvat i förhållande till planeringen. Vilket ger vinster inte minst för den enskilde patienten. Genom att skapa rutiner på vårdenhetsnivå och förbättra samarbete kring rehabiliterande insatser uppnås en mer säker och mer jämställd vård gällande hantering av rehabiliteringsinsatser. Efter avslutat projekt förväntas ett arbetssätt som innebär att planering och uppföljning av patienter med aktivitetsersättning är en mer integrerad del av det dagliga arbetet. Genom att skapa rutiner på vårdenhetsnivå och förbättra samarbete kring rehabiliterande insatser med andra aktörer förväntas dessutom en mer säker och jämställd vård.

Samverkan med projekt

Det ingår inte i Försäkringskassans uppdrag att tillhandahålla egna insatser, däremot att samordna rehabilitering vilket ofta innebär samverkan med projekt/insatser vilka ska medverka till en ökad aktivitetsförmåga hos individen. Försäkringskassan samverkar även i strukturella projekt för ökad samverkan mellan parterna i förbundet. Försäkringskassan sitter med i styrgrupp för Samteam 2.0 i Staffanstorp, Samteam 2.0 i Burlöv, AKTIV och ESF-projektet Nya vägar i Vellinge +.

ABF i mellanskåne är flera kommuners ABF och de har ett projekt på Klostergården i Lund som heter Hela dig. Tar emot alla under förutsättning att man kan åka dit. Gruppintag, jobbar i grupp kring psykisk ohälsa, stressrelaterad, individer som varit hemma länge och behöver förrehabiliterande insatser för att ta nästa steg.

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Rehabiliteringssamverkan med Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har ett gemensamt uppdrag att samverka kring de individerna som behöver stärkt stöd från båda myndigheter för att återgå till arbete. Rehabiliteringssamverkan initieras av Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen. Försäkringskassan har ett möte med individen och pratar med vården innan individen initieras vidare för att bli aktuell för rehabiliteringssamverkan med Arbetsförmedlingen. För att det ska vara tydligt vad

som krävs när man är inskriven i rehabiliteringssamverkan och för att säkerställa att de som remitteras har förutsättningar att ta del av det som erbjuds i den verktygslåda som Arbetsförmedlingen har tillgång till. När individen skrivs in genomförs en gemensam kartläggning och planering för fortsatt rehabilitering genom arbete.

Samordning av rehabilitering

Försäkringskassan som myndighet tillhandahåller ingen rehabilitering eller annan aktivitet men har som uppdrag att samordna rehabilitering för sina kunder. Samordningen sker utifrån tillgängliga insatser som drivs av andra aktörer. Samordningsrollen inkluderar arbetsgivare (om det finns), vården, Arbetsförmedlingen, kommunen och det kan även vara projekt (som FINSAM, ESF etc.). Försäkringsutredare kan även utifrån kännedom om individens behov och information om kommuners ordinarie verksamheter informera kunder om aktiviteter som exempelvis träffpunkter inom socialpsykiatri och civilsamhälles organisationer som anordnar aktiviteter lokalt. Internt håller myndigheten koll på vad som finns tillgängligt i olika kommuner genom en lista som uppdateras med ny aktuell information löpande. Målgruppen som FINSAM arbetar med har sällan en arbetsgivare och då handlar uppdraget främst om samordning av vård och kommun där rehabiliteringskoordinatorer ofta har en central roll i samordningen med vården. Försäkringsutredarna arbetar med de kunder som ansöker om och har rätt till ersättning från Försäkringskassan. Ett undantag är de som har SGI0 men som har behov av samordning av rehabilitering, då kan det ingå i Försäkringskassans uppdrag trots att de inte erhåller ersättning från myndigheten. Eftersom Försäkringskassan inte har egna verktyg, utan är beroende av vad som finns lokalt, är det främsta individer kan få ut av att söka om samordning av rehabilitering med SGI0 att få ta del av rehabiliteringssamverkan med Arbetsförmedlingen som Försäkringskassan kan initiera även för denna grupp. Försäkringsutredarna arbetar indirekt med arbetsinriktad rehabilitering inom deras samordningsuppdrag.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Försäkringskassan samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter kommunerna och sist Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs mer generella behov kopplat till samverkan.

Arbetsförmedlingen

Finns uppbyggt samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan med styrgrupper på olika nivåer.

Framgångsfaktorer

När det kommer till det gemensamma arbetet i rehabiliteringssamverkan fungera det bra. Framgångsfaktorer Försäkringskassan för samverkan med Arbetsförmedlingen:

- Gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Förutom inom rehabiliteringssamverkan kan det vara svårt att nå någon på Arbetsförmedlingen som är ansvarig för den individ som frågan gäller även om kontakten blivit bättre sedan Arbetsförmedlingen införde sin nya funktion på hemsidan.

Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge

Har regelbundna möten kopplat till pågående projekt som Nya vägar i Vellinge+, Samteam 2.0 projekten och kommer även att ha det med det kommande ESF projektet Zero Waste i Burlöv. Samverkansansvariga bjuder in samtliga kommuner till regelbundna informationstillfällen på årsbasis. Försäkringskassan informerar då om generella frågor och har ett högt deltagande vid informationstillfällena och ser ett behov av att fortsätta arbetet eftersom det exempelvis alltid tillkommer ny personal.

Utvecklingsområden

Utvecklingsområde är att skapa strukturer för hur samverkan ska fungera och hur kontakter ska tas i de ärenden där det finns behov. Ska det byggas upp något är det viktigt utifrån hur Försäkringskassan är organiserad att det är funktioner som representerar myndigheten.

Region Skåne

Samverkar inte på regelbunden basis och inte heller lokalt förutom inom AKTIV projektet där rehab koordinator träffar försäkringshandläggarna från aktivitetssättningsavdelningen. Samverkan sker främst med rehab koordinatörer kring kunder för att samordna rehabilitering och synka planeringar. Försäkringskassan har även möjlighet att kalla till avstämningsmöte vilket sjukvården kan bortprioritera (till skillnad från SIP) men ofta deltar på. Om en

läkare närvarar får denna även ekonomisk ersättning, vilket inte övrig vårdpersonal får om de medverkar. Mötet är ett tre-partsmöte med den sjukskrivne, Försäkringskassan och vården. Facket, arbetsgivare, boendestödjare med flera kan även delta.

Framgångsfaktorer

Försäkringsutredarna har mycket kontakt med rehab koordinators och när det finns ett sådant samarbete fungerar det för det mesta bra. Samverkan förbättras just nu mellan psykiatri och Aktivitetsersättning. Det är viktigt att vården ser tid med Aktivitetsersättning som en tid där vården ska fortsätta att vara aktiv i sitt ansvarsområde tillsammans med Försäkringskassan.

Utvecklingsområden

Samverkan förbättras just nu mellan psykiatri och Aktivitetsersättning. Viktigt att vården ser tid med Aktivitetsersättning som en tid där vården ska fortsätta att vara aktiv i sitt ansvarsområde tillsammans med Försäkringskassan. Har behov av snabba kontaktvägar.

Generella behov av samverkan

Idag finns det ingen part som är ansvarig för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen för personer som har sjukpenning och inte har förmåga att ta del av insatser hos Arbetsförmedlingen via förstärkt samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan men som ändå är redo att påbörja förflyttningen mot arbete. Målgruppen för denna typ av insatser är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som behöver stöd på olika sätt för att komma upp i en aktivitetsförmåga till minst den nivå som krävs för att kunna ingå i det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. När det gäller personer som har ersättning från Försäkringskassan har myndigheten endast samordningsansvar och har inga egna insatser, utan insatser förväntas andra parter bistå med (via ex FINSAM). Det funkar generellt bra med de som är anställda eftersom arbetsgivaren har rehabiliteringsansvaret och det fungerar också relativt bra för de arbetslösa som har tillräcklig förmåga för att kunna ingå i rehabiliteringssamverkan. Utmaningen gäller de personer som har behov av mycket stöd och insatser för att kunna närma sig och bli en del av arbetsmarknaden. I många kommuner finns det insatser för att personer ska närma sig arbetsmarknaden, men dessa insatser är oftast bara tillgängliga för personer med försörjningsstöd. I sällsynta fall öppnar kommuner upp insatsen till personer boende i kommunen oavsett var försörjningen kommer från. För att personer med ersättning från Försäkringskassan ska få tillgång till dessa insatser krävs det i regel att de får ta del av insatser via FINSAM och/eller ESF-projekt. Ser även behov av fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer.

Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation samt ökad samförståelse för målgruppens situation och behov.

Behov av insatser tillgodoses inte inom andra samverkansarenor

Försäkringskassan har verktyg för att samla parter och samordna kring individen. Det som saknas är ansvaret för utförande av rehabiliterande insatser med jobbfokus tidigt i individens process, innan arbetslivsinriktad rehabilitering som utförs inom rehabiliteringssamverkan som AF och FK har arbetssätt för tillsammans. Dessa tidiga insatser kan vara stöd att bryta isolering, motiverande insatser, stöd att skapa struktur i vardag och passa tider, samt arbetsträning/praktik.

Möjligheter med att Försäkringskassan ingår i Samordningsförbundet BKS

Skapa närmare samverkan med psykiatrin och tidiga arbetsrehabiliterande insatser med jobbfokus.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

I rehabiliteringssamverkan för Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tar myndigheterna fram och följer gemensam statistik. I övrigt följs samverkan via den vanliga kvalitativa och kvantitativa uppföljningen inom myndigheten. För regelbunden statistik på alla ersättningar som betalas ut men följer inte upp statistiken med mål. Målet är som det står i regleringsbrevet att "sjukfrånvaron ska ligga på en låg och stabil nivå" men det är inte så att Försäkringskassan följer upp ett ärende som de samordnat och avslutat efter sex månader för att se om individen fortfarande är arbetsför. Försäkringskassan har bidragit i uppföljningar i FINSAM projekt utifrån vad som har velats utredas.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Personer som har sjukpenning och inte har förmåga att ta del av insatser hos Arbetsförmedlingen via rehabiliteringssamverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men som ändå är redo att påbörja förflyttningen mot arbete. Målgruppen utgörs av personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som behöver stöd på olika sätt för att komma upp i en aktivitetsförmåga, till minst den nivå som krävs för att kunna ingå i det förstärkta samarbetet mellan

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Målgruppen utgörs även av vissa ur den heterogena målgrupp som har aktivitetsersättning, här är det viktigt att arbeta med rehabilitering kopplat till arbete, framför allt för de som sannolikt inte kommer övergå till sjukersättning efter det att aktivitetsersättningen löper ut.

Målgruppens behov

Ofta handlar det om behov av parallella processer/insatser för att komma vidare och att det inte är för långa ställtider mellan eventuella byte av insatser.

Behov i arbetet med målgruppen i behov av finansiell samordning

Ökad kunskap om målgruppens behov och situation och bättre metoder för att fånga upp målgruppen.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med målgruppen inom ramen för FINSAM:

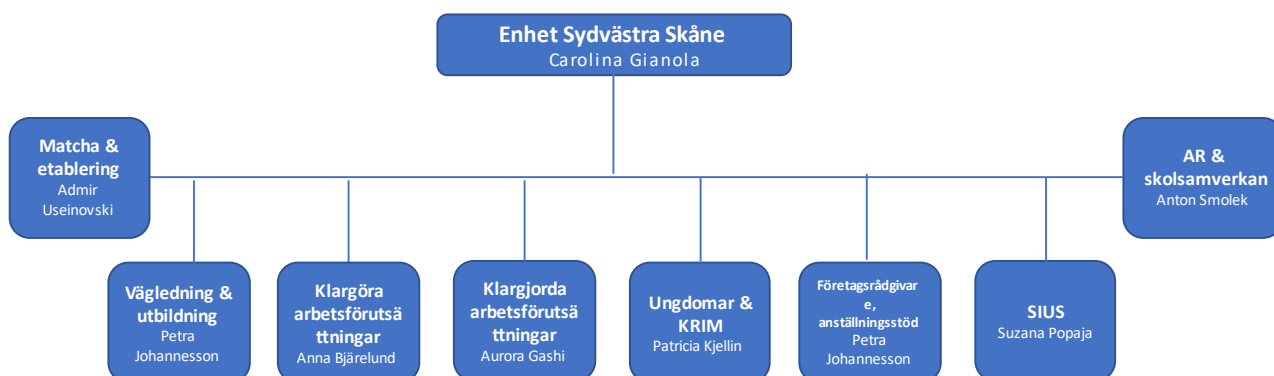
Försäkringsutredare

Enhet/er som arbetar med målgruppen lokalt: SFT Södra där SFT står för avdelningen för sjukförsäkring stöd till återgång och FVV Syd

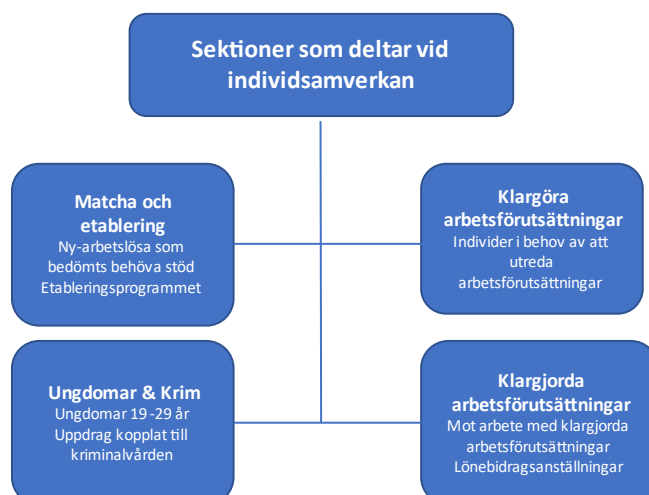
Begrepp för individ som söker stöd: De försäkrade

Arbetsförmedlingen

Inledningsvis presenteras en översiktlig skiss för hur Arbetsförmedlingen är organiserad.

Här visas de sektioner som deltar vid individsamverkan utifrån den överenskommelse som samtliga kommuner i samordningsförbundet ingår i tillsammans med Arbetsförmedlingen.

Organisation

Enhet lokal arbetsmarknad Sydvästra Skåne (enhetschef Carolina Gianola) är den enhet som arbetar med målgrupper inom samordningsförbundet BKS SV och totalt elva kommuner i sydvästra Skåne. Enhetens geografiska placering är på Arbetsförmedlingen i Malmö. Enheten är uppdelad i åtta sektioner utifrån uppdrag och olika inriktningar. Organisationen som beskrivs i skissen ovan och texten nedan trädde i kraft den 15e januari år 2024 vilket innebär att den exakta formen, i skrivande stund, fortfarande arbetas med.

Matcha och etablering (sektionschef Admir Useinovski) arbetar med ny-arbetslösa och målgruppen i etableringsprogrammet. De ny-arbetslösa som tilldelas ett lokalt kontor är individer som under den inledande processen vid inskrivning på Arbetsförmedlingen digitalt (nationellt) bedömts behöva stöd. Om individer inte får arbete eller går vidare till annat under tiden på sektionen tillhör de matcha och etablering tills de närmar sig långtidsarbetslöshet och får erbjudande om att ingå i Jobb och utvecklingsgarantin. Individer inom etableringsprogrammet tillhör sektionen under programmets period.

Vägledning och utbildning (sektionschef Petra Johannesson) arbetar med individer som behöver stöd och vägledning gällande studier, främst målgruppen som inte har en yrkesinriktning och har behov av studier för att närma sig arbete.

Klargöra arbetsförutsättningar (Sektionschef Anna Bjärelund) här befinner sig individer där det finns behov av att utreda arbetsförmåga. Om det är osäkert om och hur mycket en individ kan arbeta och under vilka förutsättningar så utreder arbetsförmedlare detta för att sedan kunna stötta individen vidare i rätt riktning. Om en individ har en funktionsnedsättning och kodning är aktuellt sker den processen under perioden som individen tillhör sektionen. Finns samverkan med Samhall som möjliggör att utreda arbetsförutsättningar inom deras verksamhet.

Klargjorda arbetsförutsättningar (Sektionschef Aurora Gashi) arbetar mot arbete med individer där arbetsförutsättningarna är klargjorda. Inom sektionen arbetar de även med att fatta beslut kopplat till lönebidragsanställningar. Finns samverkan med Samhall kring anställning.

Ungdomar & KRIM (Sektionschef Patricia Kjellin) arbetar med ungdomar från 18 till 29 år som är inskrivna i programmet ungdomsgarantin och har även uppdraget att arbeta med uppdrag kopplat till kriminalvården. Arbetsförmedlingens uppdrag kopplat till kriminalvården kan bland annat handla om att erbjuda utbildningar som individer under tiden på anstalt kan få möjlighet att gå.

Företagsrådgivare, anställningsstöd (Sektionschef Petra Johannesson) Samarbetar med arbetsgivare, tar fram jobbspår med samverkansparter som kommuner och arbetsgivare, mottar digitala ansökningar om anställningsstöd som exempelvis nystartsjobb och fattar beslut.

SIUS (sektionschef Suzana Popaja) består av arbetsförmedlare som är Särskild stödperson för introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS) vilka arbetar med individer som har en funktionsnedsättning och är i behov av extra stöd.

Arbetsförmedlaren kontaktar arbetsgivare och fungerar som stöd under introduktionen på arbetsplatsen, stödet trappas succesivt ner i den takt individen blir mer och mer självständig och när det regelbundna stödet upphör har SIUS ansvar för att följa upp.

AR & skolsamverkan (sektionschef Anton Smolek) AR står för arbetsmarknadsrehabilitering och här arbetar specialister som exempelvis psykologer, sjukgymnaster, arbetsterapeuter och socialkonsulenter. Specialisterna stöttar arbetsförmedlare i komplexa ärenden och har konsultationer där arbetsförmedlare kan dra ärenden och få råd med hur de ska gå vidare. Specialisterna träffar vid behov även arbetssökande för att hjälpa med bedömning och stöd. I sektionen arbetar de även med uppdraget att samarbeta med gymnasieskolor kring ungdomar som har särskilda behov av samverkan.

Uppdraget Rehabiliteringssamverkan, som Arbetsförmedlingen har tillsammans med Försäkringskassan, är organiserat under enheten region gemensamma uppdrag vilket innebär att individer som ingår i rehabiliteringssamverkan tillhör den enheten och inte enhet Sydvästra Skåne och uppdraget sträcker sig även över flera län, som hos Försäkringskassan.

I överenskommelse som Arbetsförmedlingen har med bland annat Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge är individsamverkan centralt. Arbetsförmedlingen är representerade brett, vilket innebär arbetsförmedlare som arbetar med målgrupperna; Ungdomar, i etablering, jobb och utvecklingsgarantin och ny-arbetslösa deltar vid individsamverkansmöten. Arbetsförmedlare från sektionerna: Matcha & etablering, Ungdomar & KRIM, klargöra arbetsförutsättningar och klargjorda arbetsförutsättningar deltar i individsamverkan tillsammans med studie- och yrkesvägledare, arbetsmarknadssekreterare, SFI lärare från kommunerna.

Pågående projekt

Arbetsförmedlingen är inte projektägare för något projekt inom förbundet men samverkar med pågående projekt.

Samverkan med projekt

Erbjuder oftast målgrupper förrehabiliterande insatser indirekt genom Samordningsförbund för att individerna på sikt ska kunna tillgodogöra sig Arbetsförmedlingens upphandlade tjänster. Inom ramen för Samordningsförbundet BKS SV är Arbetsförmedlingen representerade i styrgrupp för Samteam 2.0 projekten i Burlöv och Staffanstorps och samverkar med samtliga i individärenden. Samteam 2.0 är två olika projekt, samma namn, men olika upplägg. Arbetsförmedlingen arbetar inte aktivt med att anvisa deltagare eftersom målgruppen för projektet sällan är inskrivna på Arbetsförmedlingen. När projekteten bedömer att det finns behov av samtal med Arbetsförmedlingen utifrån individens behov bjuder projekteten in till detta.

Beskrivning av ordinarie arbete med arbetsrehabiliterande karaktär

Nedan beskrivs två arbeten inom området arbetsrehabiliterande insatser som framstått centrala under förstudiens materialinsamling. Med det inte sagt att det är en heltäckande beskrivning av allt arbete med arbetsrehabiliterande karaktär som myndigheten utför.

Upphandlade tjänster, program och egna verktyg

Arbetsförmedlingens direktiv är att alltid använda upphandlade tjänster, det är enbart om de upphandlade tjänsterna inte motsvarar behov och förutsättningar som andra insatser kan bli aktuella. Arbetsförmedlingen har insatser i egen regi som är tillgängliga för målgrupper som tillhör något av Arbetsförmedlingens program; Etableringsprogrammet (ETP), Jobbgaranti för ungdomar (UGA) och Jobb och utvecklingsgarantin (JOB). En upphandlad tjänst som är ny sedan hösten 2023 är steg till arbete vilken är riktad mot målgruppen som har någon form av utredningsbehov. Här finns det möjlighet att fokusera på vårdkontakter, arbetsträning, arbetsförmågebedömningar på ett sätt som inte har rymts inom upphandlade tjänster förut. Några exempel på andra insatser som Arbetsförmedlingen förmedlar eller arbetar med inom myndigheten, som kan bli aktuella för målgruppen inom FINSAM är; Sius, olika former av anställningar med stöd, arbetsmarknadsutbildning, SMF (Studie motiverande folkhögskola) och Karriärvägledning. Förutom arbetsförmedlare har Arbetsförmedlingen anställda specialister; arbetspsykologer, sjukgymnaster och arbetsterapeuter som kan stötta upp i de ärenden där deras kompetens behövs, det kan handla om bedömning av nästa steg utifrån arbetsförmedlarens beskrivning av utmaningar, eller direkt arbete med individerna.

Rehabiliteringssamverkan med Försäkringskassan

Arbetsförmedlingen har uppdraget rehabiliteringssamverkan tillsammans med Försäkringskassan. Målgruppen är personer som är sjukskrivna i någon omfattning och behöver stöd för att komma ut på arbetsmarknaden igen. Efter att Försäkringskassan gjort begäran om möte ses handläggare från Försäkringskassan, Arbetsförmedlare och individen för gemensamt möte och kartläggning. Innan Försäkringskassan aktualiserar individen för rehabiliteringssamverkan har Försäkringskassan haft förmöten och gjort vissa bedömningar i samverkan med vården kring vilka vägar som kan vara aktuella utifrån individens hälsotillstånd. Arbetsförmedlingen tar sedan vid när det kommer till att hitta lämplig arbetsplats för arbetsträning och tillsammans arbetar myndigheterna med rehabilitering mot arbete och har gemensamma uppföljningar i ärendet. Individer som ingår i rehabiliteringssamverkan har samma arbetsförmedlare under insatsen för att skapa kontinuitet.

Samverkan

I förstudien undersöks samverkan utifrån hur befintlig samverkan ser ut, vilka utvecklingsområden som finns och vilka framgångsfaktorer. Varje part har svarat på frågor kring hur samverkan ser ut med de andra parterna, samt besvarat frågor om generella behov kopplat till samverkan. Nedan beskriver Försäkringskassan samverkan med inledningsvis Arbetsförmedlingen därefter kommunerna och sist Region Skåne. Avslutningsvis beskrivs mer generella behov kopplat till samverkan.

Försäkringskassan

Samverkar i det gemensamma uppdraget som Arbetsförmedlingen har tillsammans med Försäkringskassan med rehabiliteringssamverkan.

Framgångsfaktorer

Samverkan upplevs som strukturerad och tydlig. Framgångsfaktorer för samverkan med Försäkringskassan som lyfts är:

- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Utnyttjar varandras verktygslådor för individanpassning av insatser
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen gör fortfarande lite olika bedömningar i vissa ärenden gällande individens förutsättningar i relation till arbetsmarknadens krav.

Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge

Arbetsförmedlingen har en generell överenskommelse med 11 kommuner där samtliga i BKSIV ingår. I det kluster som Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge ingår är även Lomma med. De 11 kommunerna är indelade i fyra olika kluster och indelningen utgår från antal arbetssökande. Det finns en gemensam strategisk styrgrupp, fyra operativa styrgrupper och fyra olika forum för regelbunden individsamverkan. En sektionschef från Arbetsförmedlingen är kommunansvarig för varje kluster, för det kluster som Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge ingår i är detta Anna Bjärelund. Arbetsförmedlingen är representerade med arbetsförmedlare som arbetar med hela brädden av myndighetens uppdrag; nya arbetslösa, ungdomar, jobb och utvecklingsgarantin och etableringsuppdraget.

Framgångsfaktorer

Medarbetare upplever samarbetet mest positivt. Under hösten år 2023 utvärderas individsamverkan för att undersöka vad som fungerar bra och mindre bra för att utveckla formen för samverkan ytterligare framåt. Framgångsfaktorer som lyfts kopplat till samverkan med kommunerna är:

- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna

Utvecklingsområden

Ett gemensamt projekt för Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps, Vellinge och Arbetsförmedlingen hade varit givande att utveckla. Det hade även varit intressant med ett metodutvecklingsprojekt eller kompetensutvecklingsprojekt gemensamt för medarbetare med olika aktiviteter. När det är gemensamma projekt kan det anordnas aktiviteter som exempelvis mingel och informationsspridning.

Region Skåne

Arbetsförmedlingen har gemensamma uppdrag med Region Skåne kopplat till rekrytering och har samverkansforum kring det.

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer som lyfts fram i relation till samverkan med Region Skåne är

- Kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut

Utvecklingsområden

I FINSAM sammanhanget är det att Region Skåne ska vara med i arbetet inom samordningsförbundet. När vi har ett projekt är det viktigt att ha helheten,

identifiera ett behov och utifrån våra olika möjligheter samlas kring individen och där är vårdens roll viktig.

Generella behov av samverkan

Fördjupad kunskap om varandras organisationer. Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektive organisation. Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov och kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut efterfrågas. Inom FINSAM samverkar vi ofta kring målgrupper som behöver förrehabiliterande insatser men behöver även titta på andra grupper.

Behov av insatser som inte tillgodoses inom andra samverkansarenor

Det största utmaningen är att hitta insatser som riktar sig till personer som står långt från arbetsmarknaden, är språksvaga och har svag progression i SFI. Utrikesfödda kvinnor är en målgrupp arbetsförmedlingen har utmaningar med att fånga upp med de insatser som finns tillgängliga. Detta är ett exempel på en målgrupp som samordningsförbundet gemensamt skulle kunna arbeta med och komplettera varandra utifrån våra olika uppdrag och roller.

Möjlighet med att Arbetsförmedlingen ingår i Samordningsförbundet BKS

Arbetsförmedlingen ser att samordningsförbundet erbjuder många möjligheter och det är positivt att även ingå i detta sammanhang med kommuner som myndigheten samverkar med inom överenskommelsen.

Målgrupp

En del i förstudien handlar om att öka kunskapen om målgrupper utifrån de olika myndigheternas uppdrag och verksamheter. Varje medlem har därför besvarat frågor kring hur de arbetar med uppföljning och nyckeltal samt fått beskriva målgruppen, målgruppen behov och vilka behov som finns i arbetet med målgruppen.

Nyckeltal och uppföljning

Arbetsförmedlingen arbetar med den arbetsmarknadspolitiska bedömningen som är grunden för planeringen för varje person. Myndigheten använder sig av ett bedömningsstöd som är AI baserat. Bedömningen har olika resultat, står du väldigt nära får du inte tillgång till insatser, då ska du aktivt söka jobb under en viss period. Målgruppen för FINSAM är, om den är inskriven på Arbetsförmedlingen aktuell för insatser av olika slag beroende på den individuella situationen. I den arbetsmarknadspolitiska bedömningen mäter myndigheten individens progression och genom överenskommelsen med kommunerna på sikt kommer de mål som knyts till överenskommelsen indirekt mäta effekten av individsamverkan.

Arbetsförmedlingen följer och delar omfattande statistik på kommunnivå kring lokal arbetslöshet.

Målgruppen i behov av samordnat stöd

Utrikesfödda kvinnor med svag progression i SFI är en grupp som särskiljer sig genom att Arbetsförmedlingen har svårt att hitta insatser som fungerar. De som myndigheten samverkar kring mest med kommunerna är de som bedöms stå allra längst från arbetsmarknaden. Det är enbart individer som har behov av extra stöd, som genom fördjupad kartläggning, hamnar på lokalt kontor. Identifieras inte behov av fördjupad kartläggning ingår den arbetssökande i myndigheten nationellt.

Målgruppens behov

Rehabiliteringsbehov, kompetenspåfyllning, bristande språkkunskaper och psykiskohälsa är vanligt. Inom FINSAM handlar det ofta om förrehabiliterande insatser för de som står långt från arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen lyfter att FINSAM behöver titta på andra grupper också inte bara på gruppen som behöver förrehabiliterande insatser. Utbildning är en utmaning då det krävs grundläggande behörighet inom vissa ämnen för alla utbildningar vilket målgruppen har utmaningar att uppnå.

Behov i arbetet med målgruppen i behov av finansiell samordning

Ökad kunskap om målgruppens behov och situation. Bättre metoder för att fånga upp målgruppen. Mer samverkan i individärenden och ökad samsyn i arbetet.

Organisationslexikon

Det visade sig tidigt i arbetet med förstudien att parterna använder olika begrepp som i sin tur har samma eller liknande betydelse. För att skapa en översikt finns ett lexikon för varje organisation över de begrepp som främst förekommer i deras organisation.

Tjänsteperson som arbetar med målgrupper inom ramen för FINSAM:

Arbetsförmedlare, Arbetspsykologer, Sjukgymnaster och Arbetsterapeuter

Enhet/er som arbetar med målgruppen lokalt: Enhet sydväst

Integration / etablering / flyktingmottagning

Centrala skillnader, likheter och gemensamma frågor

Under denna rubrik kommer centrala områden som är framträdande i förstudien att analyseras och lyftas i relation till de diskussioner och frågeställningar som arbetades med under Samordningsförbundets gemensamma konferens två veckor innan det att denna slutrapport färdigställdes. Uppgiften och frågorna som arbetades med i grupp var följande:

- *Definiera målgrupper utifrån behov av rehabilitering och ert arbete.*
- *Vad är rehabilitering utifrån ert uppdrag?*
- *Hur kan vi konkretisera behoven av effektiv individsamverkan?*

Tillgänglighet, organisatoriska likheter och skillnader

En av de största och inledande frågorna som startade hela processen kring att ansöka om en förstudie inom förbundet var behovet av att fördjupa kunskap kring varandras organisationer, uppdrag samt hur alla är organiserade i arbetet med målgruppen. Denna fråga visade sig vara en av de svåraste att svara på. Det frågades om i enkäten, benades ut under intervjuer och har i efterhand kompletterats och gått på remiss för att få en korrekt bild som kunnat landa i bland annat organisationsskisser för var och en av myndigheterna.

För myndigheter som ska vara transparenta och tillgängliga för medborgare är detta ett utvecklingsområde. Det är även centralt utifrån de utmaningar myndigheter har kopplat till kompetensförsörjning. För en arbetssökande som läser en annons finns det ett värde att förstå hur organisationen ser ut för att förstå kontexten som ramar in uppdraget. Myndigheterna har i de flesta fall utförlig och digitalt tillgänglig information vad som finns att erbjuda av insatser och har mycket information om vilken väg en individ som söker stöd kan gå. När det kommer till att tillgängliggöra organisationen för tjänstepersoner utanför organisationen, är informationen knapp.

Varför är detta viktigt? För att det finns behov av att förstå varandras system och genom det möjliggöra parallella processer och skapa förståelse för både varandras möjligheter och begränsningar mellan parterna i samordningsförbundet. En bit på vägen är att förstå hur enheter är utformade, vilka ansvar och uppdrag som ligger under vilken avdelning/sektion/förvaltning. Det handlar även om att synliggöra beröringspunkter där exempelvis kommunerna kan ha utbyte med varandra kopplat till både likheter och skillnader i arbete. Organiseringen av uppdrag har även betydelse för hur projekt utformas då närheten mellan verksamheter i organisationer skiljer sig och de organisatoriska mellanrummen och kunskapen om varandras uppdrag även internt speglas av hur nära verksamheter befinner sig rent organisatoriskt.

Förstudien bidrar med en ökad förståelse för myndigheterna genom de organisationsskisser, beskrivningar av ordinarie arbete och de projektbeskrivningar som tagits fram (se under respektives kapitel). Förstudien visar även på de stora skillnader och likheter som finns mellan främst kommunerna, som är jämförbara i sina uppdrag. Socialpsykiatri, LSS, daglig verksamhet, KAA, Personligt ombud, Studie- och yrkesvägledning, SFI är exempel på verksamheter som möter målgrupper som kan ha behov av samordnad rehabilitering och som kan organisatoriskt befinna sig så långt från varandra som att verksamheterna ligger under olika nämnder. Utifrån vilka verksamheter som samverkar i projekt och kunskap inom kommuner om varandras uppdrag säger detta något om de skillnaderna som målgrupper i behov av samordnad rehabilitering möter men är även relevant i relation till vilka verksamheter som har lättare eller längre organisatoriska mellanrum för att utveckla gemensamma projekt och kunskap om varandras uppdrag. Dagligverksamhet med inriktning mot ordinarie arbetsmarknad, samordning av individer med lönebidragsanställningar, enheter med fokus på arbetsträning, praktik och anpassade anställningar, arbetet med KAA uppdraget är exempel på verksamheter som kommuner emellan kan ha stort utbyte av arbetssätt och där det kan finnas möjligheter att utvecklas genom utbyten kommunerna emellan.

Förslag: Studiebesök och auskultering

Uppdrag och verksamheter som återfinns eller påminner om varandra hade kunnat utforska studiebesök och/eller auskultering inom Samordningsförbundet. Exempel är här KAA, roller som arbetar med coaching mot arbete men även verksamheter som enheter som fokuserar på arbetsträning, praktik och individer som har anställningar med lönestöd. Kommuner emellan är detta intressant att utforska för att inspireras av varandra och hitta gemensamma utvecklingsområden som på sikt kan bidra till framtida projekt. Det är även intressant att utforska utifrån att det finns kommuner som till synes ser ut att ha stora likheter men säkert skiljer sig i praktiken men verktyg och metoder. Studiebesök och/eller auskultering mellan Region Skåne, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunerna kan även bidra till en ökad kunskap, förståelse, samsyn och förbättrad samverkan mellan parterna.

Fråga framåt: *Hur ska vi arbeta strategiskt med att tillgängliggöra samarbete och kunskap inom samordningsförbundet?*

Samverkan

Det framstår som att det främsta behovet av att utveckla samverkan, för kommunernas del, är med Försäkringskassan och Region Skåne. Den samverkan som finns är främst i individärenden och är sällan kontinuerlig utöver uppföljningar av gemensamma planeringar i dessa ärenden. Här lyfter organisationerna behov av dels att skapa ingångar/sammanhang för generella frågor och gemensamma utmaningar, dels behov av att utveckla djupare samverkan i individärenden. Gemensamt för målgruppen är att många har kontakt med samtliga i samordningsförbundet, eller har behov av det. Överenskommelsen och formen för samverkan mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen framstår som uppskattad och liknande format för samverkan ges som förslag att utarbeta även med de andra myndigheterna.

Det som främst efterfrågas, trots överenskommelsen och samverkan med Arbetsförmedlingen, är mer individsamverkan. I de tvärprofessionella teamen arbetades utifrån detta med frågeställningen: *Hur kan vi konkretisera behoven av effektiv individsamverkan?*

Den samverkansform som Arbetsförmedlingen har genom överenskommelse med kommunerna i Samordningsförbundet lyfts. Här landar diskussionerna mycket i formen och struktur för mötesformerna. De fysiska träffarna upplevs som mer givande än de digitala som beskrivs röriga och otydliga. Sekretess, regleringar och behörigheter lyfts även som försvårande omständigheter när det handlar om samverkan myndigheter emellan.

En fungerande organisering av samverkan framstår som centralt för att denna ska vara fungerande. Ett exempel lyfts på samverkan mellan Kävlinge kommun och de lokala vårdcentralerna där samverkan inte fungerat tidigare men nu, genom omorganisering, utvecklats och går mot en mer effektiv och fungerande samverkan.

Att klargöra ansvarsfördelning mellan olika myndigheter och definiera och förstå de begrepp som används inom organisationer kan även leda till en mer effektiv individsamverkan. Behovet grundar sig i att skapa tydlighet i vilket ansvar varje part har för att befästa kunskap om vilken myndighet som gör vad och därigenom vad myndigheter kan förvänta sig av varandras arbete. Det finns behov av att öka kunskapen om hur olika myndigheter aktivt arbetar med målgrupper och hur ansvarsfördelningen är samt vilka målgrupper som är gemensamma.

Vikten av samverkan för att driva parallella processer både internt och med andra myndigheter och även samordning av kommuner i relation till större myndigheter som Arbetsförmedlingen. Att arbeta med utveckling av samverkansformer som finns förs även in i diskussionen. Som att utveckla arbetet med SIP, bjuda in fler

parter vid SIP möten. Diskussionerna rör även hur utvecklingen av samverkan mellan REKO och AF kan få en mer struktur. En tanke som lyfts är om REKO kunde vara del av den samverkansstruktur som Arbetsförmedlingen har med kommunerna. Det lyfts även att det är svårt att bortse från att personer är avgörande för en välfungerande samverkan. I exemplet med Kävlinge ovan gällde en del av omorganiseringen personalförändringar och de fysiska träffarna med arbetsförmedlingen fungerar bättre än de digitala. I de enkäter och intervjuer som förstudien bygger på framkommer behov av en personlig kontakt från kommuner med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan däremot har frångått att arbeta med tjänstepersoner på det viset och arbetar snarare med funktion. Vilket i grund och botten även kommunerna gör. Det finns ett behov av att gemensamt blicka framåt och se till hur dels vi kan möta behovet som framkommer i förstudien kring en (kanske snabbare, djupare, mer kontinuerlig och träffsäkrare) kontakt och det faktum att det inte kommer att landa i en samverkansform där kommunerna får tjänstepersoner som de kan nå i alla ärenden/frågor. Snabba vägar och att komma i kontakt med rätt handläggare är även något som Försäkringskassan lyfter i relation till Region Skåne och Arbetsförmedlingen.

Diskussionerna i de tvärprofessionella teamen rörde även individer i behov av samordnad rehabilitering i avseenden som vikten av att arbeta med grundliga kartläggningar för att individsamverkan ska bli effektiv och ha med individen i möten. Sen lyfts även behov kopplat till samverkan som bättre samverkan med kriminalvården, mer utbildning, case management, bättre samverkan med KAA och tidiga insatser genom att fånga upp individer redan vid skolgång. Behovet handlar även om att ta del av erfarenheter från varandras arbete genom exempelvis utvärderingar. En samlad plattform för att söka kunskap om och sprida lärdomar från erfarenheter och projekt utifrån kategorier som målgrupper, behov etc. efterfrågas.

Det är tydligt och genomgående i arbetet med förstudien att det finns en stor vilja att samverka hos samtliga parter. Men det finns även ett behov av att definiera samverkan.

Förslag: Undersöka möjligheter för att utveckla ett tvärprofessionellt team eller annat slag av gemensam samverkansform inom samordningsförbundet. Ett förslag utifrån dessa beskrivningar av behov är att se vidare på möjligheter att utveckla ett tvärprofessionellt team där samtliga myndigheter är representerade. Ett team eller annan form av strukturerad samverkan och gemensamt arbete inom samordningsförbundet skulle dels kunna bidra till ökad kunskap om respektive myndighet och uppdrag, dels identifiera gemensamma målgrupper och områden för Samordningsförbundet att verka inom, genom att identifiera brister i systemet och utveckla samverkan efter gemensamma målgruppers behov. Om detta skulle

vara aktuellt finns det behov av att undersöka hur det i så fall skulle utformas och vilka förutsättningar som finns. Det är flera aspekter att ta in vid utformandet av denna form av arbete, som ekonomiska och personella resurser hos respektive part, fysiska aspekter kring samlokalisering, och vilka målgrupper samt uppdrag, centrala frågor som ska knytas till arbetet med mera.

Frågor framåt: *Vad kan parterna erbjuda för att möta utvecklingsbehoven kopplat till samverkan? Hur arbetar samordningsförbundet framåt för att skapa en gemensam definition av samverkan? Finns det samverkansformat som kan utvecklas till att fylla luckor inom befintlig samverkan idag? Hur tar vi med oss behoven som finns in i befintlig samverkan? Och hur säkerställer vi att potentialen i befintlig samverkan nyttjas?*

Rehabilitering

I tidigt skede, när enkäterna skickades ut, kom det frågor om vem/vilka som skulle besvara den. Det finns inom flera kommuner verksamheter i olika avdelningar/förvaltningar/sektorer som exempelvis inom omsorg eller utbildning som även arbetar med målgrupper inom ramen för FINSAMs uppdrag. Exempel på uppdrag som rör sig organisatoriskt är socialpsykiatri, studie och yrkesvägledare, KAA och personligt ombud mfl.

Fokus för enkäten var på den arbetsinriktade rehabiliteringen.

En inledande fråga blev: *Hur avgränsar och definierar vi arbetsinriktad rehabilitering?*

Den definition som förstudien utgår ifrån är "Åtgärder som ska leda till att en person så långt som möjligt ska behålla eller få tillbaka sin fysiska och psykiska funktionsförmåga. Arbetsinriktad rehabilitering avses en rehabilitering till arbete återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga".

I en utvärdering från 2015 beskrivs det svåra i att definiera rehabilitering inom FINSAM: *"Rehabilitering används i skilda sammanhang och definitionerna av olika rehabiliteringsformer skiljer sig åt och är inte klart avgränsade. Allt efter individens behov och förutsättningar kan olika typer av rehabilitering överlappa och integreras i varandra. Inom ramen för Finsam bedrivs insatser som omfattar en rad olika rehabiliteringsformer eftersom målgruppen utgörs av personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera instanser."* (Åström, Lindquist, Strand 2015)

Former för rehabilitering som lyfts utifrån FINSAM är social rehabilitering, medicinsk rehabilitering, arbetslivsinriktad rehabilitering. Parterna i ett samordningsförbund har ett delat ansvar för rehabilitering vilket i sin tur medför otydlighet och skapar oklarhet om vem som ansvarar för olika åtgärder. En återkommande punkt är arbetsförmågebedömningar, ett område det finns behov av att samverka i.

En individ behöver en fungerande helhet för att närma sig självförsörjning och det stöd en individ behöver kan finnas inom olika verksamheter, vilket i sin tur innebär att en person kan ha boendestöd, utan att befinna sig i en arbetsmarknadsinsats, men likväl behöva stöd mot arbetsmarknaden. Tjänstepersoner som var i kontakt med förstudien, och ofta var verksamma inom enheter med ansvar för arbetsmarknadsinsatser, behövde undersöka inom den egna kommunen om det fanns ett tydligt arbetsspår inom LSS och hur detta i så fall såg ut. Ansvaret för att samordna rehabilitering kan förutom att vara delat mellan parterna vara delat inom en myndighet. I organisationsskisser och organisationsbeskrivningar för respektive part utifrån verksamheter och uppdrag som ligger utanför den avdelning som kontakt och intervjupersoner arbetat inom har varit svår att få information om. Detta i sin tur är talande för de organisatoriska mellanrummen som finns inom myndigheterna.

Försäkringskassan lyfter vikten av att kommunen har kunskap om individers behov och vilka insatser de erbjuder. Försäkringskassan kan se behov av exempelvis boendestöd men det är ingen insats de kan anvisa till och det är inte alltid individen har en kommunkontakt angiven i sin kontakt med Försäkringskassan. Eller ens har en kontakt inom kommunen.

Under konferensen arbetade de tvärprofessionella grupperna med frågeställningen; *Vad är rehabilitering utifrån ert uppdrag?*

Och det blir här tydligt de olika perspektiven som finns av rehabilitering. Försäkringskassans uppdrag beskrivs som att klargöra vilka former av rehabilitering som individen har behov av, arbetsinriktad, medicinsk eller social. Arbetsförmedlingen arbetar med arbetsinriktad rehabilitering för att kartlägga insatser. Det individnära arbetet lyfts fram där det handlar om att stötta, vägleda och fånga upp individer som är i behov av extra stöd så att de får rätt insats i det offentliga systemet. Motivationsarbete, anpassningar och förberedande insatser lyfts fram och även stegförflyttningar.

Förslag: *Arbeta med att gemensamt definiera rehabilitering inom Samordningsförbundet samt stärka kunskapen om samordnad rehabilitering och olika parter ansvar.*

Frågor framåt: I förstudien framkommer att kunskapen om FINSAM främst är centrerad till de verksamheterna som har erfarenhet av att arbeta med FINSAM projekt och i Samordningsförbundet BKS SV är det inom kommunerna främst de enheter/avdelningar där arbetsmarknadsinsatser befinner sig. Som beskrivs återfinns målgrupper även inom andra verksamheter inom kommunerna och i vissa fall i verksamheter som ligger så pass långt bort organisatoriskt som under en annan nämnd. Utifrån den kunskapen väcker förstudien frågorna: *Ser kommunerna ett utvecklingsområde med att bredda kunskapen, engagemanget*

och möjligen projektägande kopplat till FINSAM inom organisationerna mer än vad som görs idag?

Språk, ordval, definitioner

Det förekommer användning av olika begrepp/definitioner som syftar till samma eller liknande arbete/roll.

*Flyktingsamordnare, etableringscoach, integrationshandläggare
Arbetsmarknadssekreterare, arbetsmarknadshandläggare, arbete- och
etableringscoach, Arbetskonsulent, Försäkringsutredare, arbetsförmedlare,
arbetsterapeuter, sjukgymnaster,
Flyktmottagning, integration, etablering
Studie- och yrkesvägledare, ungdomskoordinator
Klient, brukare, deltagare, de försäkrade, arbetssökande
Service medarbetare, subventionerade anställningar, arbetsmarknadsanställningar*

Det finns ett syfte med att problematisera detta utifrån utmaningar och de behov som framkommer kring att skapa samsyn. En person med lång erfarenhet av FINSAM lyfte att det tidigare funnits initiativ inom Samordningförbund kring språk vilket i sin tur visar på den generella utmaningen inom området med språkbruk och definitioner. En utmaning som också finns inom roller och uppdrag kopplat till arbetsmarknadsområdet generellt, bland annat när det kommer till att definiera yrkesroller. Bredden av definitioner säger oss något om det område FINSAM lagen spänner över. Det varierande och organisatoriskt egna språkbruket utgör även en risk för missförstånd då det riskerar att skapa otydlighet för betydelser och därav kan det bidra till att försvåra samverkan. Utifrån ett målgruppsperspektiv är det även talande för individers situation då en stor utmaning för målgrupper i behov av finansiell samordning är att de ofta har eller behöver många myndighetskontakter och genom att se till språkanvändning och definitioner inom området kan vi öka förståelsen situationen målgrupper befinner sig i.

Förslag: Aktivt arbeta med att problematisera och definiera begrepp utifrån behov av samsyn och ökad förståelse för varandras uppdrag och målgrupper. Gemensamt arbete med att definiera breda begrepp som är centrala inom området som samordning, samverkan och rehabilitering. Det finns en risk att urvattna begrepp om de inte laddas med tydliga definitioner och i förlängningen rätt förväntningar och ansvar utifrån de olika myndigheternas uppdrag.

Målgrupper och behov

Enligt Finsam.se är målgrupper inom ramen för FINSAM ”individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. I förarbetet till lagstiftningen beskrivs målgruppen som individer med en sammansatt problematik med behov av samordnad rehabilitering samt behov av stöd från flera aktörer där det långsiktiga målet är att kunna uppnå förmåga att försörja sig själv genom arbete.”

- Målgruppen identifieras lokalt och att möjlighet ges till tidigt stöd.
- I förarbetena till lagen angavs förvärvsaktiva individer mellan 20–64 år som huvudsaklig målgrupp.
- När det gäller individer i åldrarna 16–20 men som inte studerar på gymnasiet och inte har fullgjort någon gymnasieutbildning har kommunerna ansvar att erbjuda insatser för att motivera till fortsatta studier, enligt 29 kap 9 § skollagen. Då kommunens skyldigheter enligt skollagen går ut på att få den unge att fortsätta sina studier, så går det på tvärs mot vad finsamlagen vill åstadkomma. Insatser som den kommunala skolan utför för den här gruppen ligger utanför finsamlagstiftningen.
- Både yngre och äldre personer än de angivna kan ingå i målgruppen, om de av något skäl kan hänföras till gruppen förvärvsaktiva. Det innebär exempelvis att en individ som är under 20 år kan vara aktuell för samordnad rehabilitering om den är i behov av arbetsmarknadspolitiska insatser.
- De individer som behöver samordnad rehabilitering kan ha medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade utmaningar eller en kombination av dessa. (Nationella rådet 2024)

I svar på enkät och i intervjuer:

- Psykisk ohälsa, långtidsarbetslösa, multiproblematik, språksvaga, Ensamstående män inom ekonomiskt bistånd, Utrikesfödda kvinnor med svag progression i SFI, långtidssjukskrivna, Individer med hälsoproblematik och SGIO, Individer med aktivitetsersättning.

Utifrån projekt inom förbundet:

- Individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- Unga vuxna som behöver stöd mot studier/arbete/självförsörjning.
- Språksvaga med sammansatt problematik.
- Upplevd eller diagnostiserad psykisk ohälsa.
- Individer och struktur för arbetsinriktad rehabilitering för individer som har aktivitetsersättning.

Utifrån verksamheter som lyfts:

- Försörjningsstöd, individer i behov av ekonomiskt bistånd.
- Arbetsmarknadsinsatser, individer i behov av stöd mot arbete.
- KAA, ungdomar och unga vuxna. I första hand ska åtgärderna syfta till att ungdomarna börjar på eller återupptar en utbildning, i andra hand att de får en annan sysselsättning som exempelvis arbete.
- Studie och yrkesvägledning, individer i behov av vägledning mot studier.
- Individer som har aktivitetsersättning / är sjukskrivna i behov av rehabilitering

Under konferensen fick deltagarna arbeta med uppgiften: *Definiera målgrupper utifrån behov av rehabilitering och ert uppdrag.*

Bland de målgrupper som lyftes fanns det tydliga teman; individer med språkutmaningar, missbruk, psykisk ohälsa, ungdomar eller unga vuxna, sammansatt problematik, funktionsnedsättningar. Målgrupper lyfts även efter i relation till ersättning; försörjningsstöd, SGI0 och aktivitetsersättning. Målgrupper som befinner sig i perioder av långvarigt stödbehov som långtidssjukskrivna och långtidsarbetslösa.

I Inspektionen för socialförsäkringens rapport *Samordnat stöd gör skillnad* (2023) framgår att den samordning som FINSAM lagen möjliggör genom Samordningsförbunden gör skillnad. I de utvärderingar som här gjorts visar resultaten att individer ser mer positivt på sina framtidsutsikter och att det samordnade stödet har positiv inverkan på individers inträde på arbetsmarknaden och därmed även arbetsmarknaden. En del av förstudien handlar om att undersöka och ge förslag framåt på hur Samordningsförbundet kan arbeta med statistik och nyckeltal. För att göra detta på ett meningsfullt sätt, som mäter progression och samordningens inverkan är det grundat i förstudiens resultat av vikt att börja i definitioner av målgrupper för att därefter strategiskt arbeta med hur och vilken statistik som säger mest om samordningens roll.

Utifrån de målgrupper som beskrivs i förstudien finns det några centrala teman som framträder. Ett tema är utmaningar som kopplas till grupper som exempelvis missbruk, psykisk ohälsa, behov av språkutveckling, unga i behov av stöd, funktionsnedsättningar. Men det är även möjligt att se målgruppen utifrån perioder av behov av stöd som långtidssjukskrivna, långtidsarbetslösa, och olika former av ersättningar. Sedan finns det känsla övergångar som individer genomgår som när det kommunala aktivitet ansvaret löper ut och när aktivitetsersättningen avslutas. Det finns utifrån detta möjlighet att arbeta med målgrupper efter både kategorisering, behov och känsliga perioder.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan lyfter behov av insatser för dem som inte är redo för rehabiliteringssamverkan. Det är även en utmaning att hitta träffsäkra insatser som skapar progression för individer inom försörjningsstöd. Målgruppen beskrivs som väldigt långt från arbetsmarknaden; kan handla om individer som varit sjuka under lång tid och behöver små steg till att början med, eller individer som inte haft progression i SFI och därför inte kan tillgodose sig tillgängliga insatser, det handlar även om utbildningsnivå individer som inte tillgodosett sig grundläggande utbildning, psykisk ohälsa och inte sällan en samproblematik där flera faktorer samspelar. Kommunen arbetar med målgrupperna på olika sätt men inom uppdrag som KAA, SFI, Arbetsmarknadsinsatser, Boendestöd, PO, försörjningsstöd och sociala mötesplatser möter medarbetare ofta målgruppen. Inom Försäkringskassan befinner sig målgruppen inom avdelningen för varaktig nedsättning och avdelningen för sjukersättning. Hos Arbetsförmedlingen befinner sig målgruppen främst inom programmen och har utifrån en fördjupad kartläggning hamnat på lokalt kontor.

Inom kommunerna pratas det om att "komma i rätt ersättning", men om inte Arbetsförmedlingen bedömer att individen kan tillgodose deras insatser och Försäkringskassan inte bedömer att individens sjukdom är grund för sjukskrivning riskerar individen att hamna i långvarigt försörjningsstöd.

Individer med SGI0 som är sjukskrivna utan en framgångsrik rehabilitering är en målgrupp som är framträdande. Individer med SGI0 (och uppbär försörjningsstöd) som är sjukskrivna utan ersättning från Försäkringskassan, där har Försäkringskassan ansvar för att samordna rehabilitering, om individen ansöker om det, vilket kan leda vidare till den samordnade rehabiliteringen med arbetsförmedlingen, men då behöver individen vara redo. SGI0 individer som är sjukskrivna och inte redo för samordnad rehabilitering eller individer vars aktivitetsersättning tar slut och kan vara pågående utan kommunens vetskap är målgrupper som det finns behov att samverka kring.

Det finns även behov som framkommer utanför den egna myndighetens ansvar. Så som Försäkringskassan synliggörande av behovet av tidiga rehabiliterande insatser. Försäkringskassan är i sin tur en myndighet som inte har egna insatser utan de och individerna är beroende av att en annan part utför och tillgängliggör dessa. Sen finns det målgrupper och behov som det lyfts vetskap och vilja att arbeta med som behov av arbetsförmågebedömningar. Det skiljer sig även inom det geografiska området vilka individer som har möjlighet att ta del av insatser. I vissa kommuner arbetar de förebyggande med insatser inom arbetsmarknad för samtliga kommuninvånare i behov av stöd medans andra arbetar enbart med individer som uppbär försörjningsstöd.

För individer med aktivitetssättning som befinner sig inom Försäkringskassan och Region Skåne är en utmaning att individer kan glida mellan stolar och inte få sina arbetsinriktade rehabiliteringsbehov tillgodosedda. Dels beroende på vilka insatser som finns tillgängliga lokalt, då Försäkringskassan inte tillhanda har egna insatser, och för att en del av kommunerna enbart erbjuder insatser för individer som uppbär försörjningsstöd.

Förslag: Tidiga parallella förrehabiliterande insatser för riskgrupper är ett behov samordningsförbundet kan sträva efter att tillgängliggöra och möta.

Fråga framåt: *Hur ska samordningsförbundet arbeta med målgruppsanalyser? Vilka faktorer ska beskrivas och definieras kopplat till målgrupp vid projektansökan? Och i förlängningen det gemensamma arbetet med att följa målgrupper i genom statistik och nyckeltal för att mäta progression och effekt av samverkan?*

Projektarbete

Inom samordningsförbundet framstår det som att skillnad i vad som är projektarbete och vad som är ordinarie insatser inte alltid är helt tydlig. Projekten tangerar uppdrag som kommunen har och ett har under den period som förstudien genomförts omformuleras. Utifrån detta och mot bakgrund av de frågeställningar som förstudien lyfter skulle det vara positivt att utarbeta tydliga förväntningar och kriterier för projekt. Det handlar om dels vad som ska beskrivas i ansökan, hur problemet som identifieras förhåller sig till de lokala behoven, samverkan och målgrupper och att utarbeta tydlig struktur för rapportering under arbetets gång.

Kunskap om FINSAM

Kunskapen om FINSAM är främst centrerad till de verksamheter som har erfarenheter av att arbeta med FINSAM projekt. Detta visar sig under arbetet med FINSAM då information om verksamheter som inte har erfarenhet är betydligt svårare att få. Den generellt låga kunskapen om FINSAM lyfts även i andra rapporter (ref) och utgör en försvårande omständighet när det kommer till att skapa tydlighet och förväntningar inom ett område som vi kan se på många sätt definieras av denna utmaning. Finsam lagen är öppen, tolkningsbar och bred i sin form vilket skapar en möjlighet för Samordningsförbund att arbeta brett men kan även bidra till att skapa otydlighet jämfört med verksamheter och tjänstepersoner som inte arbetar direkt med FINSAM.

Förslag: Arbeta kunskapshöjande och med kunskapsspridning internt om FINSAM i respektive myndighet.

Avslutande reflektion

Sammantaget finns det en hel del utvecklingsområden som förstudien ringar in. Många handlar om strategiskt arbete och identitetsskapande. Om Samordningsförbundet vill skapa en tydlig roll, vara tillgängligt och skapa en närhet ut i organisationerna, är den sammantagna reflektionen efter sex månader inom området, att det finns behov av att arbeta med definitioner och att höja den både gemensamma och generella kunskapen om FINSAM inom samordningsförbundets parter för att nyttja den potential av samverkan som är inbyggd i själva myndigheten.

Som författare av denna text vet jag inte hur många gånger jag under det senaste halvåret har förklarat, och förklarat igen vad FINSAM är, hur det fungerar (eller på olika sätt kan fungera) för människor i min omgivning. En klok kollega med mycket erfarenhet inom arbetsmarknadsområdet sa att varje gång vi pratar om FINSAM så trillar polletten ner lite mer, kollegan återkommer även med följdfrågor. Det jag vill ha sagt är att vad FINSAM är och kan vara inte är helt enkelt och det kan vara dess styrka, möjligheten som lagen, ger att verka i olika processer utifrån lokala behov, där omständigheter skiljer sig och ordinarie uppdrag och andra samverkansformer har tydliga ramar. För att öka förståelsen och stärka det gemensamma arbetet kan samordningsförbundet arbeta med de principer och strategier som ramar in samordningsförbundet utifrån vår kontext och därmed öka förståelsen och utveckla arbetet och FINSAMs roll. Under arbete med denna förstudie, genom synliggörande av resultat under konferensen och som följd av frågor som ställts till samtliga medverkande har även processer satts i gång ute i organisationerna. Behov och möjligheter av samverkan internt och mellan parter i samordningsförbundet, när det kommer till gemensamma målgrupper och liknande arbetssätt, har väckts och förhoppningsvis kan spridning av nulägesbilderna på sikt fortsatt bidra till utvecklingsarbete.

Det finns ett stort intresse för att förstå och från samtliga medverkande i denna förstudie att gemensamt utveckla arbetet med samordning av rehabilitering och samverkan för att effektivt stödja individer som faller emellan stolarna i det offentliga systemet. Grunden för FINSAM-lagen är just detta, att hitta de brister i systemet som gör att individer faller mellan stolarna, och att arbeta med samordning för att fånga upp individer som behöver samordnat stöd. Att arbeta utifrån lokala behov som uppstår i de gråzoner som uppstår mellan myndigheter i det offentliga systemet.

Arbetet med kunskapsinhämtning, som planerades att ske genom enkäter och intervjuer, var under processen ständigt pågående. Tillägg, ändringar och utveckling av olika delar i materialet har gjorts in i det sista. Det kan handla om dels vilka möjligheter, kontaktpersoner som fått i uppdrag att vara kontaktperson, har haft att nå ut med frågor inom respektive organisation, dels om att tankar

väckts under arbetets gång genom att material presenterats för tjänstepersoner som inte inkluderats inledningsvis i svaren inom myndigheterna. Mot denna bakgrund är det viktigt att se denna förstudie och rapport utifrån vad den är, ett nedslag och en behovsanalys utifrån vad som har lyfts av medverkande parter. Det finns säkerligen områden som skulle kunna undersökas närmare och verksamheter som borde inkluderats i ännu större utsträckning. Som vi kan se sker det även ständiga förändringar, som att nya projekt startar, chefer och anställda byter arbeten och uppdrag. Därför lämnas denna rapport över med en förhoppning om att frågor som lyfts arbetas med i anslutning till att rapporten publiceras.

FINSAM befinner sig även i relation till det övriga arbetsmarknadspolitiska fältet och påverkas likt övriga insatser och myndigheter av samhällets förändringar. Den nya socialtjänstlagen är ett exempel på en förändring som inom de närmsta åren kommer ha inverkan på området och Samordningsförbundet kan ta en viktig roll i att bevaka målgruppers situation och arbeta efter behov som uppstår utifrån myndigheters förändrade förutsättningar och krav.

Referenser

- Christer Åström, Elisabet Michailaki Lindquist, Peter Strand (2015) Finsam – en uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Riksdagen: Socialförsäkringsutskottet Rapport 2014/15:RFR14
- ISF Inspektionen för socialförsäkringen (2023) *Samordnat stöd gör skillnad: En analys av effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå* Rapport 2023:2
- Lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
- Nationella rådet (2024) www.finsam.se/kunskapsstod/vad-gor-samordningsforbund/malgrupper

Bilaga. 1. Enkätfrågor

Enkätfrågor Arbetsförmedlingen

I uppdrag av samordningsförbundet BKS SV genomför vi en förstudie för att undersöka samverkan, organisering och insatser kring målgrupper i behov av finansiell samordning. De individer som tillhör målgruppen är personer som har behov av stöd och insatser från minst två av samordningsförbundets parter (Region Skåne, Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen, Burlöv, Kävlinge, Vellinge, Staffanstorps). Du som har fått den här enkäten har utsetts till kontaktperson för att besvara denna enkät, med det inte sagt att du ensam förväntas besvara alla frågor utan att du söker efter svar som finns inom din organisation (verksamhetsberättelser och samtal med kollegor kan vara bra stöd).

Syftet med förstudien är att undersöka hur parter i samordningsförbundet arbetar med arbetsrehabiliterande insatser, hur befintlig samverkan ser ut och fungerar idag samt identifiera gemensamma utmaningar och utvecklingsmöjligheter.

Organisation

Arbetsförmedlingen

I era verksamheter arbetar ni med målgrupper i behov av insatser från andra aktörer inom samordningsförbundet BKS SV. Beskriv er organisation utifrån de verksamheter som arbetar med målgrupper i behov av finansiell samordning:

Fritext:

Vilka insatser erbjuder ni individer i behov av arbetsinriktad¹ rehabilitering i den ordinarie verksamheten?

Fritext:

Erbjuder ni målgruppen insatser inom projekt?

Ja

Nej

Om Ja, beskriv projekt:

Vilka roller inom er organisation arbetar med arbetsinriktad rehabilitering?

Fritext:

Vilka kvalifikationer har medarbetare som arbetar med arbetsinriktad rehabilitering?

¹ Åtgärder som ska leda till att en person så långt som möjligt ska behålla eller få tillbaka sin fysiska och psykiska funktionsförmåga. Arbetsinriktad rehabilitering avses en rehabilitering till arbete återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Fritext:

Samverkan

Samordningsförbundet kan ses som en struktur för att få samverkan mellan myndigheter att fungera över tid. Vi är därför intresserade av att veta hur befintlig samverkan ser ut för er kommun med övriga aktörer i Samordningsförbundet (Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen och Region Skåne). Vi utgår från att det alltid finns utrymme för utveckling av samverkan och vill därför gärna undersöka vilka utvecklingsområden ni upplever. Vi vet att det kan vara svårt att svara generellt för en stor organisation. Om ni möjlighet kan det vara bra att sätta ihop ett team (av medarbetare som arbetar med arbetsinriktad rehabilitering och samverkan med övriga parter) och besvara frågorna i denna del tillsammans.

Samverkan med Försäkringskassan

Deltar ni i samverkansforum med Försäkringskassan?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Försäkringskassan?
Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Försäkringskassan idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktyglådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Försäkringskassan?

Fritext:

Samverkan med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge

Deltar ni i samverkansforum med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge? Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med kommunerna idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge?

Fritext:

Samverkan med Region Skåne

Deltar ni i samverkansforum med Region Skåne?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Region Skåne? Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Region Skåne idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Region Skåne?

Generellt kring Samverkan

Ofta samverkar ni med fler än en part i individärenden. Vilka generella behov ser ni kopplat till Samverkan?

- Fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer
- Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation
- Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov
- Kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut
- Att samverkan prioriteras i högre utsträckning av ledningen

Annat:

Vilka behov av insatser tillgodoses inte inom ramen för andra samverkansarenor?

Fritext:

Vilka möjligheter ser ni med att Arbetsförmedlingen ingår i Samordningsförbundet BKS?

Fritext:

Målgrupp

En målsättning för förstudien är att utveckla gemensamma processer för målgruppsanalyser. Därför är vi intresserade av hur ni arbetar med nyckeltal, progression och att på olika vis följa målgrupps skiftande behov och situation.

Målgruppen inom ramen för Finsams uppdrag är: individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Det är individer som behöver samordnad rehabilitering och kan ha medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade utmaningar eller en kombination av dessa.

Vilka nyckeltal arbetar ni med som rör målgruppen i behov av samordnade insatser?

Fritext:

Arbetar ni med progressionsmätning i era verksamheter kopplat till insatser för målgruppen? Beskriv i så fall processen.

Fritext:

Mäter ni effekten av samverkan i individärenden?

Ja

Nej

Om, ja. Beskriv hur:

Har ni identifierat särskilda grupper som utmärker sig ur den generella målgruppen?

Ja

Nej

Om ja, vad karakteriserar målgrupperna:

Har ni analyserat vilka de främsta utmaningarna är för personer i behov av samordnat stöd?

Ja

Nej

Om ja, Vilka behov är framträdande?

Framgångsfaktorer för ökad samsyn i arbetet med målgruppen listas nedan. Ringa in de ni tycker stämmer in på er organisation:

- Vi arbetar tillsammans med konkreta och mätbara mål
- Vi har identifierat en gemensam och avgränsad målgrupp
- Vi har god kunskap om varandras verksamhet, regelverk och "verktygslådor"
- Vi har gemensamma introduktioner för nyanställda
- Vi har utbildning i samverkanskompetens
- Vi har gemensamma planeringsdagar, studiebesök och fortbildning
- Vi har kontinuerlig uppföljning och revidering av mål och arbetssätt

Vilka behov upplever ni kopplat till målgruppen i behov av finansiell samordning:

- Ökad kunskap om målgruppens behov och situation
- Bättre metoder för att fånga upp målgruppen
- Mer samverkan i individärenden
- Ökad samsyn i arbetet

Annat:

Enkätfrågor Försäkringskassan

I uppdrag av samordningsförbundet BKS SV genomför vi en förstudie för att undersöka samverkan, organisering och insatser kring målgrupper i behov av finansiell samordning. De individer som tillhör målgruppen är personer som har behov av stöd och insatser från minst två av samordningsförbundets parter (Region Skåne, Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen, Burlöv, Kävlinge, Vellinge, Staffanstorps). Du som har fått den här enkäten har utsetts till kontaktperson för att besvara denna enkät, med det inte sagt att du ensam förväntas besvara alla frågor utan att du söker efter svar som finns inom din organisation (verksamhetsberättelser och samtal med kollegor kan vara bra stöd).

Syftet med förstudien är att undersöka hur parter i samordningsförbundet arbetar med arbetsrehabiliterande insatser, hur befintlig samverkan ser ut och fungerar idag samt identifiera gemensamma utmaningar och utvecklingsmöjligheter.

Organisation

Försäkringskassan

I era verksamheter arbetar ni med målgrupper i behov av insatser från andra aktörer inom Samordningsförbundet BKS. Beskriv er organisation utifrån de verksamheter som arbetar med målgrupper i behov av finansiell samordning:

Fritext:

Utifrån ert uppdrag med målgruppen för FINSAM, vilka insatser och projekt (som ansvars för av minst en annan part i samordningsförbundet) samverkar ni med?

Fritext:

Vilka roller inom er organisation arbetar med individer i behov av arbetsinriktad² rehabilitering?

Fritext:

Vilka kvalifikationer har medarbetare som arbetar med arbetsinriktad rehabilitering?

Fritext:

Samverkan

Samordningsförbundet kan ses som en struktur för att få samverkan mellan myndigheter att fungera över tid. Vi är därför intresserade av att veta hur befintlig samverkan ser ut för er kommun med övriga aktörer i Samordningsförbundet (Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen och Region Skåne). Vi utgår från att det alltid finns utrymme för utveckling av samverkan och vill därför gärna undersöka vilka utvecklingsområden ni upplever. Vi vet att det kan vara svårt att svara generellt för en stor organisation. Om ni möjlighet kan det vara bra att sätta ihop ett team (av medarbetare som arbetar med arbetsinriktad rehabilitering och samverkan med övriga parter) och besvara frågorna i denna del tillsammans.

Samverkan med Arbetsförmedlingen

Deltar ni i samverkansforum med Arbetsförmedlingen?

Ja

² Åtgärder som ska leda till att en person så långt som möjligt ska behålla eller få tillbaka sin fysiska och psykiska funktionsförmåga. Arbetsinriktad rehabilitering avses en rehabilitering till arbete återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Nej

Om ja, Vilka:

**Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Arbetsförmedlingen?
Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.**

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Arbetsförmedlingen idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

**Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med
Arbetsförmedlingen?**

Fritext:

Samverkan med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge

Deltar ni i samverkansforum med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp och Vellinge?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

**Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Burlöv, Kävlinge,
Staffanstorp och Vellinge? Ange gärna framgångsfaktorer och
utvecklingsområden.**

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med kommunerna idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser

- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Burlöv, Kävlinge, Staffanstorps och Vellinge?

Fritext:

Samverkan med Region Skåne

Deltar ni i samverkansforum med Region Skåne?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Region Skåne? Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Region Skåne idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Region Skåne?

Fritext:

Generellt kring Samverkan

Ofta samverkar ni med fler än en part i individärenden. Vilka generella behov ser ni kopplat till Samverkan?

- Fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer
- Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation
- Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov

- Kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut
- Att samverkan prioriteras i högre utsträckning av ledningen

Annat:

Vilka behov av insatser tillgodoses inte inom ramen för andra samverkansarenor?

Fritext:

Vilka möjligheter ser ni med att Försäkringskassan ingår i Samordningsförbundet BKS?

Fritext:

Målgrupp

En målsättning för förstudien är att utveckla gemensamma processer för målgruppsanalyser. Därför är vi intresserade av hur ni arbetar med nyckeltal, progression och att på olika vis följa målgruppers skiftande behov och situation.

Målgruppen inom ramen för Finsams uppdrag är: individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Det är individer som behöver samordnad rehabilitering och kan ha medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade utmaningar eller en kombination av dessa.

Vilka nyckeltal arbetar ni med som rör målgruppen i behov av samordnade insatser?

Fritext:

Arbetar ni med progressionsmätning i era verksamheter kopplat till insatser för målgruppen? Beskriv i så fall processen.

Fritext:

Mäter ni effekten av samverkan i individärenden?

Ja

Nej

Om, ja. Beskriv hur:

Har ni identifierat särskilda grupper som utmärker sig ur den generella målgruppen?

Ja

Nej

Om ja, vad karakteriserar målgrupperna:

Har ni analyserat vilka de främsta utmaningarna är för personer i behov av samordnat stöd?

Ja

Nej

Om ja, Vilka behov är framträdande?

Framgångsfaktorer för ökad samsyn i arbetet med målgruppen listas nedan. Ringa in de ni tycker stämmer in på er organisation:

- Vi arbetar tillsammans med konkreta och mätbara mål
- Vi har identifierat en gemensam och avgränsad målgrupp
- Vi har god kunskap om varandras verksamhet, regelverk och "verktygslådor"
- Vi har gemensamma introduktioner för nyanställda
- Vi har utbildning i samverkanskompetens
- Vi har gemensamma planeringsdagar, studiebesök och fortbildning
- Vi har kontinuerlig uppföljning och revidering av mål och arbetssätt

Vilka behov upplever ni kopplat till målgruppen i behov av finansiell samordning:

- Ökad kunskap om målgruppens behov och situation
- Bättre metoder för att fånga upp målgruppen
- Mer samverkan i individärenden
- Ökad samsyn i arbetet

Annat:

Enkätfrågor kommuner

I uppdrag av samordningsförbundet BKS SV genomför vi en förstudie för att undersöka samverkan, organisering och insatser kring målgrupper i behov av finansiell samordning. De individer som tillhör målgruppen är personer som har behov av stöd och insatser från minst två av samordningsförbundets parter (Region Skåne, Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen, Burlöv, Kävlinge, Vellinge, Staffanstorps). Du som har fått den här enkäten har utsetts till kontaktperson för att besvara denna enkät, med det inte sagt att du ensam förväntas besvara alla frågor utan att du söker efter svar som finns inom din organisation (verksamhetsberättelser kan vara ett bra stöd).

Syftet med förstudien är att undersöka hur parter i samordningsförbundet arbetar med arbetsrehabiliterande insatser, hur befintlig samverkan ser ut och fungerar idag samt identifiera gemensamma utmaningar och utvecklingsmöjligheter.

Organisation

Burlöv

Kävlinge

Staffanstorp

Vellinge

I era verksamheter arbetar ni med målgrupper i behov av insatser från andra aktörer inom Samordningsförbundet BKS SV. Beskriv er organisation utifrån de verksamheter som arbetar med målgruppen:

Fritext:

Vilka arbetsmarknadsinsatser erbjuder ni individer i behov av arbetsinriktad rehabilitering³ i den ordinarie verksamheten?

Fritext:

Erbjuder ni målgruppen arbetsmarknadsinsatser inom projekt?

Ja

Nej

Om, ja beskriv projekt:

Vilka roller inom er organisation arbetar med arbetsinriktad rehabilitering?

Fritext:

Vilka kvalifikationer har medarbetare som arbetar med arbetsrehabiliterande insatser?

Fritext:

Samverkan

Samordningsförbundet kan ses som en struktur för att få samverkan mellan myndigheter att fungera över tid. Vi är därför intresserade av att veta hur befintlig samverkan ser ut för er kommun med övriga aktörer i Samordningsförbundet BKS SV (Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen och Region Skåne). Vi utgår från att det alltid finns utrymme för utveckling av samverkan och vill därför gärna undersöka vilka utvecklingsområden ni upplever. Vi vet att det kan vara svårt att svara generellt för en stor organisation. Om ni har möjlighet kan det vara bra att

³ Åtgärder som ska leda till att en person så långt som möjligt ska behålla eller få tillbaka sin fysiska och psykiska funktionsförmåga. Arbetsinriktad rehabilitering avses en rehabilitering till arbete återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

sätta ihop ett team (av medarbetare som arbetar med arbetsinriktad rehabilitering och samverkan med övriga parter) och besvara frågorna i denna del tillsammans.

Samverkan med Arbetsförmedlingen

Deltar ni i samverkansforum med arbetsförmedlingen?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med arbetsförmedlingen?
Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med arbetsförmedlingen idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med arbetsförmedlingen?

Fritext:

Samverkan med Försäkringskassan

Deltar ni i samverkansforum med Försäkringskassan?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Försäkringskassan?
Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Försäkringskassan idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Försäkringskassan?

Fritext:

Samverkan med Region Skåne

Deltar ni i samverkansforum med Region Skåne?

Ja

Nej

Om ja, Vilka:

Hur upplever medarbetare att samverkan fungerar med Region Skåne? Ange gärna framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Fritext:

Framgångsfaktorer för smidighet och struktur i arbetet med målgruppen listas nedan. Vilka stämmer in på er samverkan med Region Skåne idag:

- Vi har samlokalisering, geografisk närhet eller regelbundna mötesdagar
- Vi har gemensamma och dokumenterade rutiner för samverkan
- Vi har kontinuerliga möten för information, diskussion, planering och beslut
- Vi utnyttjar varandras "verktygslådor" för individanpassning av insatser
- Vi har flerpartsmöten för planering och uppföljning tillsammans med de aktuella individerna
- Vi har gemensamma handlingsplaner för de aktuella individerna

Vilka är era främsta behov av att utveckla samverkan med Region Skåne?

Fritext:

Generellt kring Samverkan

Ofta samverkar ni med fler än en part i individärenden. Vilka generella behov ser ni kopplat till Samverkan?

- Fördjupad kunskap om av varandras uppdrag och organisationer
- Ökad kunskap om vilka vägar som finns in i respektives organisation
- Ökad samförståelse för målgruppens situation och behov
- Kontinuerliga samverkansmöten för information, diskussion, planering och beslut

- Att samverkan prioriteras i högre utsträckning av ledningen

Annat:

Vilka behov av insatser tillgodoses inte inom ramen för andra samverkansarenor?

Fritext:

Vilka möjligheter ser ni med att er kommun ingår i Samordningsförbundet BKS?

Fritext:

Målgrupp

En målsättning för förstudien är att utveckla gemensamma processer för målgruppsanalyser. Därför är vi intresserade av hur ni arbetar med nyckeltal, progression och att på olika vis följa målgrupps skiftande behov och situation.

Målgruppen inom ramen för Finsams uppdrag är: individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Det är individer som behöver samordnad rehabilitering och kan ha medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade utmaningar eller en kombination av dessa.

Vilka nyckeltal arbetar ni med som rör målgruppen i behov av samordnade insatser?

Fritext:

Arbetar ni med progressionsmätning i era verksamheter kopplat till insatser för målgruppen? Beskriv i så fall processen.

Fritext:

Mäter ni effekten av samverkan i individärenden?

Ja

Nej

Om, ja. Beskriv hur:

Har ni identifierat särskilda grupper som utmärker sig ur den generella målgruppen?

Ja

Nej

Om ja, vad karakteriserar dessa:

Har ni analyserat vilka de främsta utmaningarna är för personer i behov av samordnat stöd?

Ja

Nej

Om ja, Vilka behov är framträdande?

Fritext:

Framgångsfaktorer för ökad samsyn i arbetet med målgruppen listas nedan. Ringa in de ni tycker stämmer in på er organisation:

- Vi arbetar tillsammans med konkreta och mätbara mål
- Vi har identifierat en gemensam och avgränsad målgrupp
- Vi har god kunskap om varandras verksamhet, regelverk och "verktygslådor"
- Vi har gemensamma introduktioner för nyanställda
- Vi har utbildning i samverkanskompetens
- Vi har gemensamma planeringsdagar, studiebesök och fortbildning
- Vi har kontinuerlig uppföljning och revidering av mål och arbetssätt

Vilka behov upplever ni kopplat till målgruppen i behov av finansiell samordning:

- Ökad kunskap om målgruppens behov och situation
- Bättre metoder för att fånga upp målgruppen
- Mer samverkan i individärenden
- Ökad samsyn i arbetet

Annat:

Bilaga 2. Materialinsamling

Kontaktpersoner från respektive part fick i uppdrag att organisera svaret på enkät (se Bilaga 1) och intervjufrågan.

Kontaktperson:

Arbetsförmedlingen – Verksamhetssamordnare (Lokal arbetsmarknad Sydvästra Skåne)

Försäkringskassan – Samverkansansvarig (Samverkan enhet Syd)

Burlöv – Processledare (Individ- och familjeomsorgen)

Kävlinge – Verksamhetsutvecklare (sektor Arbetsliv och Fritid)

Staffanstorps – Enhetschef (Vuxenenheten, Arbetsmarknadsförvaltningen)

Vellinge – Verksamhetschef (Arbete och etablering utförare)

Enkät svar inskickade av:

Arbetsförmedlingen – Verksamhetssamordnare (Lokal arbetsmarknad Sydvästra Skåne)

Försäkringskassan – Samverkansansvarig (Samverkan enhet Syd)

Burlöv – Processledare (Individ- och familjeomsorgen)

Kävlinge – Verksamhetsutvecklare (sektor Arbetsliv och Fritid)

Staffanstorps – I: e socionom (Arbetsmarknadsförvaltningen vuxenenheten)

Vellinge – Verksamhetschef (Arbete och etablering utförare)

Utifrån inkomna enkät svar arbetades det fram uppföljande frågor som ställdes vid intervjuer som var från 45 minuter upp till 1,5 timme långa.

Funktioner som medverkat på intervju:

Arbetsförmedlingen – Verksamhetssamordnare (Lokal arbetsmarknad Sydvästra Skåne)

Försäkringskassan – Samverkansansvarig (Samverkan enhet Syd)

Burlöv – Verksamhetschef (Utbildnings- och kulturförvaltningen), Verksamhetschef (Individ- och familjeomsorgen) Processledare (Individ- och familjeomsorgen)

Kävlinge – Verksamhetsutvecklare (sektor Arbetsliv och Fritid), Enhetschef (arbete och integration)

Staffanstorps – Enhetschef (Vuxenenheten, Arbetsmarknadsförvaltningen),

Enhetschef (Etablering och vägledning enheten, Arbetsmarknadsförvaltningen),

Arbetsmarknadshandläggare

Konferens 12-02-2024

Den tolfte februari anordnades en konferens där totalt 57 tjänstepersoner deltog under dagen. Samtliga parter var representerade. Under dagen presenterades resultat från förstudien och det arbetades i tvärprofessionella grupper med centrala frågeställningar som bidrog till slutsatser i slutrapporten.